

रौतहटमा ९९० करोड बेरुजु
कर्मचारीले लगे २ अर्ब २१ करोड ५२ लाख

अनिल पोखरेल
जनकपुरधाम ।

महालेखा परीक्षकको कार्यालयको प्रारम्भिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन २०७९ अनुसार रौतहटका १८ पालिकामा ९ अर्ब ९० करोड ४४ लाख १९ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ । बेरुजुमध्ये जिल्लाका पालिकामा २०७९ असार ३२ गतेसम्म कार्यरत कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुखका नाममा २ अर्ब २१ करोड ५२ लाख २५ हजार ३० रुपैयाँ बेरुजु देखिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार सबैभन्दा बढी ईशनाथ नगरपालिकामा ८४ करोड २९ लाख ४२ हजार रुपैयाँ बेरुजु छ । दोस्रोमा राजपुर नगरपालिकामा ७८ करोड ६५ लाख १६ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ । पालिकाले विभिन्न योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने उपभोक्ता समिति, फर्म, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजु फर्छ्यौट गर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ८४ (२) (घ) बमोजिम बेरुजु फर्छ्यौट गर्ने गराउने कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था भए पनि कुनै पनि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले बेरुजु असुल गर्न तदारकता नदेखाएको महालेखाको प्रतिवेदनले पुष्टि गरेको छ । बरु प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतकै नाममा पो बेरुजु टर्ने छ । रौतहटका पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । पालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरखन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको पाइएको छ । यस्तै, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोरलगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनले औँल्याएको छ । धेरैजसो बेरुजु देखिएको रकमको शीर्षकमा प्रमाण कागजात पेस नगरेको, पेस्की बाँकी, असुल गर्नुपर्ने र नियमित गर्नुपर्ने लगायत छन् । गौर नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्षसम्म लेखापरीक्षणबाट २७ करोड १७ लाख ९१ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा अद्यावधिक बेरुजु २७ करोड ९४ लाख ७३ हजार रुपैयाँ छ । साथै, गौर नगरपालिकामा कार्यरत कार्यालय प्रमुख सुभाषकुमार ठाकुर र लेखा प्रमुख सोहिल अन्सारीका नाममा १० करोड ७६ लाख ८२ हजार ७५ रुपैयाँ बेरुजु छ । ईशनाथ नगरपालिकामा गतवर्षसम्म ७६ करोड १३ लाख ४२ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ भने विगत वर्षदेखि हालसम्म अद्यावधिक बेरुजु ८४ करोड २९ लाख ४२ हजार रुपैयाँ छ । कार्यालय प्रमुख भुदेव झा, खिमबहादुर भुजेल र लेखा प्रमुख मनोज कुमार ठाकुरको नाममा ११ करोड ९१ लाख ९१ हजार रुपैयाँ बेरुजु छ । कटहरिया नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्षसम्म ३९ करोड ३३ लाख ४७ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा २०७८-७९ मा अद्यावधिक गर्दा ५८ करोड १९ लाख ३५ हजार रुपैयाँ बेरुजु छ । कार्यालय प्रमुख राम प्रकाश साह र लेखा प्रमुख विवेक कुमार सहनीका नाममा १८ करोड ८५ लाख ८७ हजार ८ सय ६१ रुपैयाँ बेरुजु रहेको छ । गढीमाई नगरपालिकाको अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्ममा विभिन्न शीर्षकमा ५४ करोड १३ लाख २७ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा २०७८-७९ सम्ममा अद्यावधिकमा ६४ करोड १५ लाख ९८ हजार रुपैयाँ पुगेको छ । कार्यालय प्रमुख नागेन्द्र यादव र लेखा प्रमुख कामेश्वर सहनीका नाममा १४ करोड ५९ लाख ५१ हजार ५ सय ७२ रुपैयाँ बेरुजु छ । गरुडा नगरपालिकाको गतवर्षसम्ममा ४४ करोड ८२ लाख १९ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा २०७८-७९ को लेखा परीक्षणबाट ३६ करोड ४१ लाख ३९ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ । कार्यालय प्रमुख विनोद कुमार जयसवाल र लेखा प्रमुख शैलेन्द्र कुमार श्रीवास्तवका नाममा ८ करोड ११ लाख ३ सय २१ रुपैयाँ बेरुजु रहेको छ । चन्द्रपुर नगरपालिकामा विगतका वर्षको ५४ करोड ८४ लाख ४२ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा २०७८-७९ को लेखा परीक्षणबाट ७१ करोड ६१ लाख ७६ हजार रुपैयाँ बेरुजु देखिएको छ । कार्यालय प्रमुखहरु सुरेन्द्र प्रधान, कृष्ण प्रसाद सिग्देल, हरिलाल पुरी र लेखा प्रमुख अपर्णा देवकोटाका नाममा १६ करोड ७७ लाख ३३ हजार ९ सय ९३ रुपैयाँ १६ पैसा बेरुजु छ । देवाही गोनाही नगरपालिकामा गतवर्षसम्म ४० करोड ६० लाख ४२ हजार रुपैयाँ बेरुजु रहेकामा

स्रोत: महालेखा

विनादर्ता अस्पताल सञ्चालन
स्वास्थ्य सेवाका नाममा बदमासी

एसपी गौरव
सर्लाही ।

पत्याउनु हुन्छ, एउटा पालिकामा भएको सबै स्वास्थ्य संस्थाले केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय तहको कानुनलाई धज्जी उडाउँदै स्वास्थ्य सेवाका नाममा बदमासी गरिरहेका छन् । हो, राजमार्गमै जोडिएको लालबन्दी नगरपालिकामा सञ्चालनमा रहेका ६९ स्वास्थ्य संस्थाले जनतालाई सेवा दिने नाममा गैरकानुनिरूपमा उपचार र औषधी सेवा दिइरहेको पाइएको छ । रमाइलो त यो छ कि, नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाका साथै सामाजिक विकास समितिले नगरभित्र सञ्चालित यस्तै निजी स्वास्थ्य संस्था अनुगमन गरी कारबाही अर्थात् बढाउँदै बन्द गर्न पत्ताचार गरेको १५ दिन भइसकेको छ । तर एउटा पनि स्वास्थ्य संस्थाले अझै मापदण्ड पूरा गरेका छैनन्, सेवा बन्द गरेका छैनन् । नगरपालिकाले नै यसरी निर्बाध गैरकानुनी ढंगले सञ्चालनमा छुट दिइरहने हो भने मधेशमा दर्ता नगरी स्वास्थ्य संस्था चलाउन चाहनेहरुका लागि अब लालबन्दी जति राम्रो ठाउँ अन्त कहाँ हुन सक्छ ? केहीदिन पहिला निजी स्वास्थ्य संस्था स्थलगत अनुगमनमा मापदण्ड पूरा नगरेका दर्जनौँ संस्था बन्द गर्ने निर्णय गरेको नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाले जनाएको छ । नगरभित्र सञ्चालित ६९ निजी अस्पताल, पोलिक्लिनिक, मेडिको क्लिनिक, औषधी पसल, दाँत उपचार क्लिनिक, नाक, कान, आँखा उपचार क्लिनिकका साथै आयुर्वेदिक क्लिनिक अनुगमन गर्दा सबै मापदण्ड पुगेका कुनै पनि निजी स्वास्थ्य संस्था नरहेको पाइएको भए पनि सामान्य समस्या रहेकाबाहेकका निजी स्वास्थ्य संस्था पूर्णरूपमा बन्द गर्न सामाजिक विकास समितिले मंसिर १९ गते नै निर्णय गरेको हो । तर निर्णयको १५ दिन भइसक्दा पनि त्यस्ता निजी स्वास्थ्य संस्था खुलेआम चलिइरहेका छन् । लालबन्दी नगरपालिका-१ स्थित नवलपुरमा रहेको जया हेल्थ क्लिनिककोे युएसजी, ओमनिका हेल्थ केयरको औषधी पसल, जयमाता दी हेल्थ केयरले कुनै पनि कागजात पेश नगरेकोले पूर्ण रुपमा बन्द, सञ्जीवनी स्पाइल डेन्टल क्लिनिकले कुनै पनि कागजात पेश नगरेकोले बन्द गर्ने निर्णय भएको थियो । यस्तै, सर्लाही अष्टिकल हबले कुनै पनि कागजात पेश नगरेकोले बन्द गर्ने, सर्लाही लाइफलाइनले व्यवसाय दर्ता नगर्नुका साथै हरेक सेवा सञ्चालनबापतको शुल्क बुझाउन भनिएको, संजय कुमार औषधालयको कुनै पनि कागजात नभएकाले पूर्णरूपमा बन्द गर्न भनिएको थियो । यस्तै, नवलपुर मोडेल अस्पतालले आवश्यक कागजात पेश नगरेको र जनशक्तिसमेत नरहेकाले

पूर्णरूपमा बन्द, सत्यलोक आयुर्वेद क्लिनिकलाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, सत्यनाम हेल्थ केयर नवलपुरलाई व्यवसाय गर्दा गर्न पत्ताचार, रक्षा हेल्थकेयरले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले पूर्णरूपमा बन्द गर्न पत्ताचार भएको थियो । टेक्सास हेल्थकेयर पोलिक्लिनिकले आवश्यक मापदण्ड पूरा नगरेकोले बन्द गर्न, सर्लाही हेल्थकेयर पोलिक्लिनिकको आवश्यक मापदण्ड पूरा नभएकाले बन्द गर्न, मनिषा हेल्थकेयरलाई व्यवसाय नवीकरण र दर्ता गर्न पत्ताचार गर्ने निर्णय भएको थियो । उसको औषधी पसल पूर्णरूपमा बन्द गर्न भनिएको थियो । यस्तै, बि एण्ड आर हस्पिटल मापदण्ड पूरा नगरेकोले बन्द, दीपक उपचार केन्द्रले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, अनिष मेडिकल हललाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, लक्ष्मी डिजिटल एक्सरेले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द गर्ने निर्णय सामाजिक विकास समितिको मंसिर १९ गते बसेको बैठकले गरेको नगर स्वास्थ्य शाखा प्रमुख मुमताज मिश्रानीले जानकारी दए । उनका अनुसार, लालबन्दी मोडेल अस्पताललाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, लालबन्दी स्टाड हस्पिटलले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, चित्लेखा आयुर्वेदले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्दको निर्णय भएको थियो ।

यस्तै, कृष्ण अष्टिकलले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, ज्ञानगंगा फार्मसीको अनुगमन गरिने, रञ्जना मेडिकल हलले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, हंश योग आयुर्वेदिकले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, ग्लोबल आँखा एण्ड कान उपचार केन्द्रले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द, ओम शान्ति मेडिकललाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, सुर्थाेदय लाइफकेयरलाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार गर्ने निर्णय भएको थियो । यस्तै, आसियाना फार्मसीलाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, रोशन हेल्थक्लिनिकले आवश्यक कागजात औषधी व्यवस्था विभागमा पेश गर्न पत्ताचार र श्री सिद्धि आयु आयुर्वेद क्लिनिकले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द गर्ने निर्णय भएको थियो । यस्तै, आसियाना फार्मसीलाई व्यवसाय दर्ता गर्न पत्ताचार, रोशन हेल्थक्लिनिकले आवश्यक कागजात औषधी व्यवस्था विभागमा पेश गर्न पत्ताचार र श्री सिद्धि आयु आयुर्वेद क्लिनिकले आवश्यक कागजात पेश नगरेकोले बन्द गर्ने निर्णय भएको थियो । यस्तै, जनता गोल्डेन ब्राइटफ्युचर क्लिनिकले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, जय भवानी हेल्थकेयरले अनुमति नलिएको र फार्मसी दर्ता नगरेको पाइएको थियो । यस्तै, जनता गोल्डेन ब्राइटफ्युचर क्लिनिकले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, श्याम होमियो चिकित्सालयले व्यवसाय नवीकरण नगरेको, मनिष प्याथोलोजी एक्सरेले अनुमति

वाँकी पृष्ठ २ मा

विगत लामो समयदेखि निरन्तर सेवा दिँदै स्तरवृद्धि गर्दै आईरहेको **BHC** अस्पतालले नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट मधेश प्रदेशकै प्रथम विशिष्टकृत अस्पताल (Super Speciality Hospital) दर्ता भएकोमा यस अस्पतालमा सेवा दिँदै आईरहनु भएका सम्पूर्ण चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी तथा शुभचिन्तकहरुमा हार्दिक बधाई छ ।

विशिष्टकृत अस्पताल
SUPER SPECIALITY HOSPITAL

**BIRGUNJ HEALTH CARE
SUPER SPECIALITY HOSPITAL**

Bahuwari-14, Birgunj, Contact :- 9814292004
info@bhhospital.com www.bhchospital.com

नेकपा एसको केन्द्रीय कमिटी बैठकको मिति तय

मधेशराष्ट्रि काठमाडौं । नेकपा (एकीकृत समाजवादी) को ७०औं केन्द्रीय सचिवालय बैठकले यही पुस ११ देखि १२ गतेसम्म केन्द्रीय कमिटी बैठक बोलाउने निर्णय गरेको छ । पार्टी अध्यक्ष माधवकुमार नेपालको अध्यक्षतामा शनिबार केन्द्रीय कार्यालयमा बसेको बैठकले पार्टीको प्रस्तावित विधानको मस्यौदा	केन्द्रीय कमिटीको बैठकमा लैजाने निर्णय गरिएको पार्टीका उपमहासचिव एवं पार्टी प्रचार विभाग प्रमुख जगन्नाथ खतिवडाले जानकारी दिए । मस्यौदाको धारा उपचारमाथि छलफल गरिएको बैठकमा थप छलफल आवश्यक रहेकोका केन्द्रीय कमिटी बैठकबाट निर्णय लिन लागिएको हो । सचिवालय बैठकले केन्द्रीय कमिटी बैठकको तयारीमा
---	---

केन्द्रीय कमिटीको बैठकमा
लैजाने निर्णय गरिएको
पार्टीका उपमहासचिव एवं
पार्टी प्रचार विभाग प्रमुख
जगन्नाथ खतिवडाले जानकारी
दिए ।

मस्यौदाको धारा उपधारामाथि
छलफल गरिएको बैठकमा थप
छलफल आवश्यक रहेकाले
केन्द्रीय कमिटी बैठकबाट
निर्णय लिन लागिएको हो ।
सचिवालय बैठकले केन्द्रीय
कमिटी बैठकको तयारीमा

युटन निर्देशन दिएको छ ।
यही पुस ९ र १० गते तय गरिएको स्थायी कमिटीको बैठकलाई केन्द्रीय कमिटी बैठकमा समायोजन गर्ने बैठकले निर्णय गरेको छ । त्यसैगरी बैठकले कलेजो, किडनी ट्रांसप्लान्टजस्ता जटिल रोगलाई दृष्टिगत गर्दै पार्टीका नेता कार्यकर्तालाई अङ्गदान गर्ने आह्वान गर्ने निर्णय समेत गरेको छ ।

राष्ट्र सङ्कटपूर्ण घडीमा उभिएको छ: देउवा

मधेशहट्टि
काठमाडौं ।
नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं
पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर
देउवाले राष्ट्र सङ्घटनपूर्ण
अवस्थामा उभिएकाले कांग्रेस
पार्टीले नेतृत्वदायी भूमिका
निर्वाह गर्नुपर्ने बताएका
छन् ।
नेपाली कांग्रेस बागमती
प्रदेशको पहिलो सम्मेलन
शनिबार उद्घाटन गर्दै सभापति
देउवाले भने, ‘राष्ट्र अहिले
दोधारमा उभिएको छ,
अहिलेको बेला सबैले मिलेर र
खासगरी कांग्रेसले नेतृत्वदायी
भूमिकामा बसेर काम गर्न
जरुरी रहेको छ ।’
पूर्वप्रधानमन्त्री देउवाले
गणतान्त्रिक लोकतान्त्रिक
व्यवस्था महत्वपूर्ण भएको
दाबी गर्दै यो व्यवस्था
समावेशितामा आधारित
व्यवस्था भएको बताए । उनले
पार्टीलाई अझै सुदृढ गर्दै

तल्लोस्तरबाटै पूर्णरूपमा
प्रतिबद्ध गराई बलियो बनाउन
लायम्पुर्ने बताए । कांग्रेस
उपसभापति धनराज गुरुङले
संसद् सञ्चालन हुन दिलाे भए
अध्यदेशमार्फत सङ्घीय
निजामती ऐन ल्याउने बताए ।
उन्ले सङ्घीय प्रदरी ऐन, सङ्घीय
कर्मचारी ऐन र शिक्षा विधेयक
संसद् सञ्चालन हुन दिलाे भए
अध्यदेशमार्फत ल्याउने स्पष्ट
गरे । उनले स्थानीय तहलाई
अधिकारसम्पन्न बनाउन छिट्टै
सङ्घीय कानुनहरू पारित गर्ने
तयारीमा रहेको बताए । उनले
कांग्रेसको आनीबानी र
व्यवहारमा सुटढ गर्न
आवश्यक रहेको जिकिर गरे ।
पार्टी महामन्त्री विश्वप्रकाश
शर्माेले कांग्रेसको प्रदेश
सम्मेलन भइरहेँदा हेरेक
ठाउँमा प्रदेशलाई अधिकार
सम्पन्न बनाउनुपर्ने माग उठेको
भन्दै प्रदेश सरकारले राखेका
माग परा गरी पार्टी र सरकार

लाभपूर्णे बताए । उनले कांग्रेस महासमिति बैठकसम्म अधिकार सम्पन्न बनाउने गरी कानुन आपन भने महानुसमितिको बैठकबाट निर्णय गरेर कांग्रेसले सिंहदरबार घेर्ने बताए । कार्यक्रममा बागमती प्रदेशका सभापति इन्द्रबहादुर बानियाँले केन्द्रले प्रदेशलाई अधिकार दिन कञ्जुसाई गरेको बताए । सम्मेलनमा बागमती प्रदेशका १३ जिल्लाका ६६ सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्रका करिब सात सय ८२ जना प्रदेश प्रतिनिधि, बागमती प्रदेशका सङ्घीय सांसद, प्रदेशसभा सदस्य, प्रतिनिधिसभा क्षेत्रीय सभापति, नगरपालिका/गाउँपालिकामा निर्वाचित प्रमुख/उपप्रमुख, अध्यक्ष/उपाध्यक्ष तथा बागमती प्रदेशका एक सय १९ सभापति/सभापतिको पालिका गणायो ।

‘गणतन्त्रको विकल्पमा राजतन्त्रको वकालत गर्नु गलत’

मधेशादृष्टि
काठमाडौं ।

नेकपा (माओवादी केन्द्र) का उपमहासचिव वर्षमान पुनले गणतन्त्र कार्यन्वयनका क्रममा आएका झिना-मसिना समस्या देखाएर राजतन्त्रको वकालत गर्नु कुनै पनि अर्थमा नाजक नहुने बताएका छन् ।

नेताको विकल्प अझ राम्रो नेता र पार्टीहरूको विकल्प अझ राम्रो पार्टी हुन सक्ने भए पनि गणतन्त्रको विकल्पमा राजतन्त्र हुन नसक्ने उनको भनाइ छ ।

माओवादी केन्द्रको चन्द्रागिरि नारायणगढ-२ मा शनिबार आयोजित कार्यक्रमलाई संबोधन गर्दै उनले भने, 'राजतन्त्रको अन्त्य र संविधान जारी गरेसँगै जनवादी क्रान्ति पूरा भयो तर जनताको अवस्थामा सुधार आएको छैन । जनताको जीवनस्तर सुधार गरेर जानुपर्छ । हामी त्यसमा लागिपरेका छौं ।' गणतन्त्र प्राप्तिपछि देशमा सङ्घीयता, धर्मनिरपेक्षता, समावेशिता,

सामाजिक न्यायजस्ता विषय स्थापित गरेको तर आर्थिक समृद्धिको काम अझै बाँकी रहेकोको कथन छ । आफ्नो पार्टीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' नेतृत्वको सरकारले गरेको कामको प्रशंसा गर्दै उनले अन्य सरकार र अन्य नेताले गर्न नसकेको सामाजिक सुरक्षा, सुशासन, राष्ट्रियता र समृद्धिका पक्षमा राम्रो काम भएको बताए । 'अध्यक्ष प्रचण्ड नेतृत्वको वर्तमान सरकारले सामाजिक न्याय, सुशासन, समृद्धिका क्षेत्रमा राम्रो काम गरेको छ' उनले भने, 'मध्यपहाडी राजमार्ग माओवादीले बनाएको हो । तर त्यसलाई पनि एमालेले दाबी गरिरहेको छ ।' नीवटा लोकोमोटिव बनाउने कुरा हाम्रो घोषणापत्रमा उल्लेख भएको छ । बाटो चौडा पार्ने, लोडसेडिङ हटाउने काम माओवादीले गरेको हो ।' पूर्वमन्त्री पुनले आफ्नो पार्टी अष्टाचार, कालोबजारीविरुद्ध निर्भर रूपमा प्रस्ताव भएको

समेत उल्लेख गरे । 'यही पुस १० गते अध्यक्ष प्रचण्ड प्रधानमन्त्री भएको एक वर्ष पुग्दैछ । आफ्नो सचिवालय, मन्त्री, सल्लाहकार फेर्छु तर पछि हट्दिनँ, देश र जनताको पक्षमा काम गर्छु भन्नुभएको छ । परिणाम निकारन्छु भन्नुभएको छ । पार्टीले उम्मेलाई साथ दिएको छ', सधैलोकका सहभागीलाई प्रशिक्षण दिँदै नेता पुनले भने ।

चन्द्रागिरि-२ माओवादी जनप्रतिनिधि स्थानीय चुनावमा जितेको वडा हो । माओवादीको रक्षानरण अभियानको उद्घाटनका क्रममा अध्यक्ष प्रचण्ड सोही वडामा पुगेर कार्यक्रमको उद्घाटन गरेका थिए ।

विगतको कमजोरी सुधार गर्दै माओवादीहरू एक हुने बाटोमा अघि बढिरहेको नेता पुनले बताए । विगतका गल्ती महसुस गरेर माओवादी धारहरूको एकताका लागि प्रयास भइरहेको उनको भनाइ थियो ।

ठगी खानेलाई होइन, गरिखानेलाई
ऋण दिनुहोस्: गभर्नर

रासस
चितवन ।

नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर महाराष्ट्रलाई अधिकारीले ठगी खानेलाई नभई गरी खानेलाई ऋण दिन बैंकसहृद्लाई आग्रह गरेका छन् । नेपाल बैंकस सहकारी ३७औं वार्षिक साविकीकरणलाई शनिबार सम्बोधन गर्दै उनले गरी खाने र ठगी खाने छुट्याएर ऋण प्रवाह गर्नुपर्नेमा जोड दिए । आफूले शनिबार चितवनको पशु फार्म अवलोकन गरेको बताउँदै गभर्नर अधिकारीले भने, 'उक्त फार्म ५० लाख रुपैयाँ ऋणमा एक सय सातवटा गाईसँसी पालेर मासिक छ लाख रुपैयाँ आम्दानी गरेको रहेछ । यो राम्रो काम हो ।' ठगी खानेहरूले यस्तिको फार्म देखाएर करोडौं ऋण लिने गरेकाे उनले बताए । बैंकहरूलाई अर्को बैंकको ऋणी

ताभूभन्दा पनि नयाँ व्यवसायी जन्माउन आग्रह गर्दै गर्भनर अधिकारीले भने, 'वर्षमा यति व्यवसायी नयाँ जन्माउँ भन्ने गर्व गर्ने वातावरण बनाउनुहोस् ।' बैँकहरूमा लगानीका लागि तरलताको अभाव नभएको भन्दै उनले विदेशी मुद्रा सञ्चिति

पर्याप्त रहेको बताए । सङ्घका अध्यक्ष एनएमबी बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सुनिल केसर र सङ्घका उपाध्यक्ष माछापुच्छ्रे बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सन्तोष कोइरालाले बैंकहरूको वर्तमान अवस्थाका बारेमा जानकारी गराएका थिए ।

सङ्घका कार्यकारी निर्देशक
अनिल शर्माले पछिल्लो समय
सङ्घले गरेको क्रियाकलापका
बारेमा जानकारी दिएका थिए ।
सो अवसरमा बैंकहरूबाट
प्रमुख कार्यकारी अधिकृतका
रूपमा रहेर कार्यकाल सम्पन्न
गर्नुभएका बैंक अफ

काठमाडौंका श्रवण मास्के र नेपाल लक्ष्मी टेडका
कृष्णबहादुर अधिकारीलाई
समान गरिएको थियो ।
यसैगरी बैकिङसँगै विभिन्न
क्षेत्रमा रहेर सेवा पुर्याउने
गोचन्द्र गौतमलाई समान
कोषचन गरिएको थियो । सङ्घमा
पाँच नयाँ सदस्य चुनिएका छन्
। सङ्घको सदस्यमा प्रभु
बैकका प्रमुख कार्यकारी
अधिकृत अशोक शेरचन,
प्राइम कमर्सियल बैकका प्रमुख
कार्यकारी अधिकृत सञ्जीव
मानन्धर, सिद्धार्थ बैकका प्रमुख
कार्यकारी अधिकृत
सुन्दरप्रसाद कँडेल, सानिमा
बैकका प्रमुख कार्यकारी
अधिकृत निश्चलराज पाण्डे र
राष्ट्रिय बाणिज्य बैकका प्रमुख
कार्यकारी अधिकृत
किरणकुमार श्रेष्ठ चयन भएका
छन् ।

रवि लामिछानेलाई खोया प्रहार

मधेशादृष्टि
वीरगंज ।
राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति
रवि लामिछानेलाई लक्षित गर्दै
पोखरामा मकैको खोया प्रहार
भएको छ ।
भमजुङको राइनास गाउँपालिका
स्थायी ठेगाना भएका सन्तोष
रानाभाटले रविलाई लक्षित गर्दै

मैकैको खोया प्रहार गरेका हुन्
रानाभाटलाई जिल्ला प्रहरी
कार्यालय कास्कीले नियन्त्रणमा
लिएको छ ।
पोखरामा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी
आयोजना गरिएको कार्यक्रममा
सभापति लामिछानेले मन्त्र्य
राखिरहेका बेला मञ्चमा उन्ला
लक्षित गरी खोया प्रहार भएको

थियो, तर उनलाई
लागेन ।
मन्तव्य राखिरहेकै बेला खोया
मगाएर रविले खोया हात्ने
व्यक्तिलाई केही नगर्न आफ्ना
कार्यकर्ता र सुरक्षाकर्मीलाई
आग्रह गरेका थिए । उनले
खोया प्रहार आफूलाई चेतान्न
भएको बताएका छन् ।

राजनीतिक धुव्रीकरण आवश्यक: पोखरेल

मधेशराष्ट्र
काठमाडौं ।

नेकपा (एमाले)का महासचिव
शंकर पोखरेलले राजनीतिक
घुम्रीकरण आवश्यक रहेको
बताएका छन् । ललितपुर
च्यासलस्थित एमाले पार्टी
कार्यालयमा शनिबार बागमती
प्रदेश सम्पर्क कमिटीको दोस्रो
अधिवेशन उद्घाटन गर्दै उनले
नीतिगत श्रेष्ठताका आधारमा
राजनीतिक नेतृत्व धुवीकरण
हुनुपर्ने बताए ।
‘देश बनाउने हो भने
राजनीतिक धुवीकरण
अपरिहार्य छ’, महासचिव

पोखरेलले भने । उनले जनताले विकास र परिवर्तन खोजेको भन्दै देशको विकास र समृद्धिका लागि एमालेको विस्मयजनकभएको दाबी गरे । महासचिव पोखरेलले भने, 'देश जोगाउने र स्थायिता बलियो बनाउने हो भने एमाले रोज्नुपर्छ ।' मुलुकलाई नौनिगत पथमा डोर्‍याउन नसकेसम्म लोकतन्त्र सही बाटोमा जान नसक्ने उनको भनाइ छ । महासचिव पोखरेलले मुलुकलाई अगाडि बढाउन आर्थिक, सामाजिक विकास र रुपान्तरणको

कामलाई तीव्रता दिनुपर्ने बताए ।

विनादुर्ता अस्पताल सञ्चालन...

नलिपुको र व्यवसाय दर्ता नगरेको भेटिएको थियो । अनुगमनमा नवीन प्याथोलोजिले अनुमति नलिपुको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, सागर प्याथोलोजिले अनुमति नलिपुको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, ओम बुद्ध क्लिनिकले आवश्यक कागजात पेश नगरेको पाइएको थियो ।

यस्तै, सत्यम् आयुर्वेद क्लिनिकले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, रबी डेण्टल क्लिनिकले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, एमटी एभरेष्ट डेण्टल क्लिनिकले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको भेटिएको थियो । अनुगमनमा सर्लाही डेण्टल क्लिनिकले कुनै पनि कागजात पेश नगरेको, बम्जन फार्मसीले आवश्यक कागजात पेश नगरेको, न्यु स्माइल डेण्टल केयरले आवश्यक कागजात पेश नगरेको, प्रेम डेण्टल क्लिनिकले क्लिनिक बन्द गरेको निवेदन दिएको, चौधरी क्लिनिकले आवश्यक कागजात पेश नगरेको भेटिएको थियो ।

यस्तै, रिक्तु फार्मसीलाई व्यवसाय नवीकरण गर्न पलाचौर, मेडिकेयर ट्रमा सेन्टर एण्ड मल्टी स्पेशियालिटी हस्पिटलले अनुमति नलिएको र व्यवसाय दर्ता नगरेको, युनिक सजिकलले फार्मसी दर्ता नगरेको, आस्था क्लिनिकले व्यवसाय दर्ता नगरेको पाइएको थियो नगर स्वास्थ्य शाखाका रोशन चौधरीले सञ्चालन गरेको रोशन क्लिनिकले पनि अनुमति नलिएको, फार्मसी दर्ता नगरेको र व्यवसाय दर्ता नगरेको पाइएको सामाजिक विकास समितिले जनाएको छ ।

सामाजिक विकास समितिले अनुगमन गरेका ६९ वटा निजी स्वास्थ्य संस्थामा कुनै न कुनै कमीकमजोरी रहेको र मापदण्ड पूरा नगरेको पाइएको भए पनि समितिले आफैँले गरेको निर्णय कार्यन्वयन गर्न मौन देखिएको छ ।

नगरपालिकाको अनुगमन समिति र स्वास्थ्य

शाखाले गरेको स्थलगत अनुगमनपछि निजी स्वास्थ्य संस्थाको आवश्यक सम्पूर्ण कागजात पेश गर्न निर्देशन दिइएको थियो । तर सामाजिक विकास समिति र नगर स्वास्थ्य शाखाको निर्देशनलाई लालबन्दीका निजी स्वास्थ्य संस्थाले बेवास्ता गरेको पाइएको छ ।

लालबन्दी नगरपालिकाको नगर उपप्रमुख एवम अनुगमन समिति संयोजक कल्पना माया पाख्रिनको अध्यक्षतामा मंसिर १९ गते बसेको सामाजिक विकास समिति र विषयगत समितिले लालबन्दी नगरपालिकाको अनुगमन समिति र नगर स्वास्थ्य शाखाले मागेको आवश्यक कागजात पेश नगरेका, मापदण्ड पूरा नगरेका र जनशक्ति नभएका निजी स्वास्थ्य संस्थाको प्रतिवेदन बनाई नगर प्रमुख बासुदेव अधिकारीमाफत पुनः सामाजिक विकास समितिको बैठकमा पेश गरिएको नगर स्वास्थ्य शाखाले जनाएको छ ।

लामो समयदेखि सञ्चालनमा रहेका केही निजी स्वास्थ्य संस्था र हालसालै सञ्चालनमा आएका निजी स्वास्थ्य संस्थाले सामान्य मापदण्ड पनि पूरा नगरेर नागरिकको स्वास्थ्यमा खेलवाड गरिरहेको पाइएको छ । नगरका निजी स्वास्थ्य संस्थाको पटकपटक अनुगमन गरिए पनि बन्द नै गर्ने निर्णय नहुँदा जीवहरूले उन्मुक्ति पाउँदै आएका थिए । आवश्यक मापदण्ड र जनशक्तिसमेत नराखी नगरपालिकाको मुटुमा निजी स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन भइरहेको पाइए पनि लालबन्दी नगरपालिका, नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखा र सामाजिक विकास समिति यसअघि बेखबर र तमासे बनेको थियो । यस पटक पनि अनुगमन समितिले मापदण्ड नपुगेका, कागजात नभएका र जनशक्ति नभएका निजी स्वास्थ्य संस्थामाथि कारबाही गर्नेमा शंका सृजना भएको स्थानीय बताउँछन् ।

नारायणी अस्पतालका अध्यक्ष गुप्ता सम्मानित

मधेशहट्टि वीरगंज । नेपाली कांग्रेसका नेता तथा पूर्व प्रधानमन्त्री स्वर्गीय गिरिजा प्रसाद कोइराला फाउण्डेशनले नारायणी अस्पताल विकास समितिका नव नियुक्त अध्यक्ष थिरज गुप्तालाई सम्मान गरेको छ । फाउण्डेशनका पर्सा शाखा अध्यक्ष समेत रहेका अध्यक्ष गुप्तालाई शनिबार एक कार्यक्रमकाबीच सम्मानित गरिएको

हो । फाउण्डेशन मधेश प्रदेशका संयोजक मोहम्मद सहाबुद्दिनको अध्यक्षतामा शाखाका सदस्य तथा पदाधिकारीहरूको उपस्थितिमा गुप्तालाई सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा भिन्दु देवी सिंह, सन्तोष सिंह, जितेन्द्र सिंह, मनोहर साह, शेख निजामुद्दिन, महम्मद अफताब आलम, अनवर हुसेन, अगनड चौरसिया लगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

३ महिलासहित ६४ जनाले गरे रक्तदान

मधेशहट्टि वीरगंज । न्यु टाइगर क्लब वीरगंजले आयोजना गरेको खुल्ला रक्तदानमा ३महिलासहित ६४ जनाले रक्तदान गरेका छन् । क्लबका सदस्य स्वर्गीय सुरज कुमार कानुको स्मृतिमा आयोजित रक्तदान कार्यक्रमको उद्घाटन समाजसेवी छविलाल साह कानुले

गरेका थिए । रक्त सञ्चार केन्द्र वीरगंजको प्राविधिक सहयोगमा भएको रक्तदानमा क्लबका अध्यक्ष रविकुमार गुप्ता, ललन प्रसाद चौरसिया, अनिल कुमार गुप्ता, अमितराज साह, मनिष प्रजापति, संदीप गुप्ता, राजन गुप्ता, रोहित गुप्ता, राजेश गुप्ता लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

राउण्ड टेबलको च्यारेटी शो

मधेशहट्टि वीरगंज । राउण्ड टेबलले वीरगंजको क्यापफक्समा च्यारेटी शोको आयोजना गरेको छ । क्यापफक्समावीरगंजराउण्ड

टेबल ३ ले शाहरूख खान अभिनित चलचित्र डंकीको च्यारेटी शो गरेको हो । च्यारेटी शोबाट संकलित रकम विद्यालयको भवन निर्माणमा खर्च गर्ने राउण्ड टेबल वीरगंजले जनाएको छ ।

भारतबाट बालकको उद्धार

मधेशहट्टि रौतहट । जिल्लाको विभिन्न पालिकामा घरभई लामो समयदेखि भारतको मुम्बईस्थित बालगृहमा रहेको ८ जना बालकलाई उद्धार गरी परिवारको जिम्मा लगाइएको छ । स्थानीय दुर्गाभगवती गाउँपालिका ,इशानाथ र राजपुर नगरपालिकालगायत स्थानीय तहका ८ जना बालबालिकालाई शनिवार अभिभावकको जिम्मा लगाइएको हा । जिल्ला प्रहरी कार्यालय गौरमा प्रहरीको रोहवरमा बालकहरूलाई अभिभावकको जिम्मा लगाइएको हो । विगत करिब ४ महिनादेखि भारतको मुम्बई

मटुनास्थित बालगृहमा ती बालबालिकालाई राखिएको थियो । उद्धार गरी अभिभावकको जिम्मा लगाईएको बालकहरु १३ देखि १६ वर्षा उमेर समूहका छन् । विभिन्न बहानामा भारतको मुम्बई पुगेका बालकहरूलाई विभिन्न ब्याग फैक्ट्रीहरूमा काममा लगाइएको थियो । मुम्बई प्रहरीले ब्याग फैक्ट्रीमा छापामारी गर्दै बालकहरूको उद्धार गरेको थियो । उद्धार पछिती बालकहरूलाई मुम्बईको मटुङ्गमा रहेको बाल गृहमा राखिएको थियो । १८ वर्ष उमेर नपुगेसम्म बालबालिकालाई काममा लगाउनु गैर कानुनी रहेकोले प्रहरीले विभिन्न कारखानाहरूमा कारवाही गर्दै

आएको छ । नेपालका बालकहरु बालगृहमा फस्नेको सूचना पाएपछि बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूको संयुक्त प्रयासमा उद्धारगरी बालकहरूलाई उद्धारगरी बालकहरूलाई परिवारको जिम्मा लगाइएको हो । ग्रामिण विकास केन्द्र नेपाल गौर, सामुदायिक विकास तथा राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद र जिल्लास्थित सरकारी निकायहरूको समन्वयमा बालकहरूको उद्धारगरिएको थियो । उद्धारको क्रममा मुम्बई पुगेकी ग्रामिण विकास केन्द्र नेपाल रौतहटकी कोषाध्यक्ष ममता झाले बालकहरूलाई परिवारको जिम्मा लगाइएको बताइन् ।

अभिमुखीकरण कार्यक्रम
राष्ट्रिय सूचना आयोगको समन्वयमा शनिबार सिरहाको कृषि ज्ञान केन्द्र तालिम हलमा आयोजित सूचनाको हक सम्बन्धी अन्तरक्रियात्मक तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रममा सहभागीहरु ।
तस्बिर: लोक्रेन्द्र प्रसाद यादव/रासस

उद्योग वाणिज्य संघको कामप्रति व्यवसायीअसन्तुष्ट

मधेशहट्टि बारा । जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघको कामप्रति व्यवसायीहरूले असन्तुष्टि जनाएका छन् । जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघमा नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरूले व्यापारीहरूको हकहितका लागि केही गर्न नसकेपछि नगर उद्योग वाणिज्य संघमा आबद्ध रहेका व्यवसायीहरू असन्तुष्ट बन्दै गएका छन् ।निजी क्षेत्रको प्रतिनिधिमूलक संस्था उद्योग वाणिज्य संघ मानिन्छ । यस संस्थाले उद्योगी, व्यापारी र व्यवसायीहरूको हकहित र सम्बर्धन तथा संरक्षणका लागि काम गर्दछ । तर जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघले उद्योग वाणिज्य संघको नीति नियममा भएअनुसार कार्य जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकामा काम नगरेको व्यवसायीहरूको गुनासो छ । संघको कामप्रति व्यवसायी माल होइन्,

जीतपुरसिमरा नगर उद्योग वाणिज्य संघको पदाधिकारी नै असन्तुष्ट बन्दै गएका छन् । संघको केही पदाधिकारीले नगर उद्योग वाणिज्य संघको हकहितका लागि काम गर्न छोडेर आफ्नो हकहितका लागि माल काम गर्ने गरेको व्यवसायीहरूको आरोप छ । जिल्लाको उद्योग वाणिज्य संघको गति सुस्त भएको बेला जीतपुरसिमराको उद्योग वाणिज्यसँग पनि सुस्त बन्दै गएको छ । जीतपुरसिमरा नगरउद्योग वाणिज्य संघमा आफ्नो व्यवसाय दर्ता गराए बापत व्यवसायीहरूले समयमा कर तिर्ने गरेको भए पनिसंचले अहिलेसम्म जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिकाको व्यवसायीहरूका लागि के गरेको हो भनेर व्यवसायीहरूले प्रश्नसमेत गर्न थालेका छन् ।संघका पदाधिकारीहरूले व्यवसायीको हकहितका लागि काम गर्नुभन्दा बढी सामाजिक सञ्जालमा आफ्नो प्रचारबाजी बढी गर्ने गरेको व्यवसायहीहरूको बताउँछन् ।

स्तन क्यान्सर सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न

मधेशहट्टि वीरगंज । वीरगंज महानगरपालिकाको लिजुद्ध माध्यमिक विद्यालयमा विद्यालय शिक्षिकाहरूको लागि १ दिने स्तन क्यान्सर सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । अवध नारायान उमा देवी मेमोरियल फाउन्डेसन, वीरगंजले आयोजना गरेको सचेतना कार्यक्रममा ६० जना शिक्षिकालाई स्तन क्यान्सर सम्बन्धी जानकारी गराइएको थियो । स्तन क्यान्सर विशेषज्ञ डा. विकास साह र स्त्री तथा

प्रसूती रोग विशेषज्ञ डा. सम्मी कर्णले शिक्षिकाहरूलाई स्तन क्यान्सर सम्बन्धी जानकारी गराएका थिए । फाउन्डेसनकी निर्देशक डा. पुष्पा कर्णको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा वीरगंज महानगरपालिकाका प्रमुख राजेशमान सिंह, महानगरका शिक्षा शाखा अधिकृत अरविन्द लाल कर्ण, लिजुद माविका प्रधानाध्यापक नविन मिश्रा, डा. विकास साह, अनिल पटेल, विधिचन सहनी, सरोज पटेल, प्रेम पटेललगायतको उपस्थिति रहेको थियो ।

मोटरसाइकल पुलमा ठोकिँदा दुई युवकको मृत्यु

मधेशहट्टि बारा । वीरगंज–कलैया सडक खण्ड अन्तरगत बाराको दुधौरा पुलमा शुक्रबार राति मोटरसाईकल दुर्घटनामा दुई युवकको मृत्यु भएको छ । बाराको प्रसीनी गाउँपालिका वडा नम्बर २ स्थित दुधौरा पुलमा मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा दुई जनाको ज्यान गएको हो । दुर्घटनामा कलैया उपमहानगरपालिका वडा नम्बर–१३ बलिरामपुरका २३ वर्षीय कुन्दन मेहता र कलैया उपमहानगरपालिका वडा नम्बर–१२ शितलपुरका २२ वर्षीय अभिमन्यु कुशावाहाको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय बाराका प्रवक्ता एवम्

डिएसपी दुधिराम न्यौपानेले बताए । दुर्घटनामा मृत्यु भएका कुन्दन मेहता कलैया उपमहानगरपालिका वडा नमबर–१३ का वडाअध्यक्ष राजेश मेहताका छोरा हुन् ।कलैयाबाट वीरगंजतर्फ जाँदै गरेको मधेस प्रदेश ०३–०३० प ४३९८ नम्बरको मोटरसाइकल राति१२:१० बजे पुलमा ठोक्लिएर दुर्घटना भएको प्रवक्ता न्यौपानेले जानकारी दिए । दुर्घटनापछि गम्भीर घाइते भएका कुन्दनको गण्डकस्थित एलएस न्युरो अस्पतालमा र अभिमन्युको वीरगंजस्थित नेशनल मेडिकल कलेजमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको न्यौपानेले बताए ।

विभिन्न पार्टी परित्याग गरी एमाले प्रवेश

मधेशहट्टि वीरगंज । पर्साको छिपहरमाई गाउँपालिकामासयौँ जनानेकपा एमालेमा प्रवेश गरेका छन् ।शनिबार नेपाली कांग्रेस र जसपा पार्टी परित्याग गरी उनीहरू एमालेप्रवेश गरेका हुन् । गाउँपालिकाको वडा नं–३ जयमंगलापुरमा आयोजना गरेको सम्मान तथा पार्टी प्रवेश कार्यक्रममा प्रमुख अतिथि नेकपा एमालेका जिल्ला ईन्चार्ज सांसद प्रभु हजुराले नेपाली कांग्रेस र जसपा पार्टी प्रत्याग गरी आउनेलाई अतिर, फुलमाला र खादा लगाएर पार्टी प्रवेश गराएका हुन् । जसपा परित्याग गरी गाउँपालिका वडा नं २ का धुरेन्द्र साह, पूर्व शिक्षक भरत साह कानु लगायत ५१ जना र नेपाली कांग्रेसबाट वडा नं–५ का सुदीप महतो केवटको नेतृत्वमा

५१ जना, वडा नं–४ तुल्सीवर्वाका सगिर मियाँ,अनि साहको अगुवाईमा ५१ जना त्यसैगरी वडा नं–१ मिर्जापुरबाट कपिलदेव यादव,नरेश यादवको नेतृत्वमा ५५ जना, वडा नं–३ बाट ४५ जना गरी एमाले प्रवेश गरेका हुन् । कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै सांसद हजुराले वर्तमान सरकारलाई कुपोषण लागेको सरकारको शंङ्का दिए । उनलेसरकारले भ्रष्टाचार बाहेक कुनै काम राम्रोसँग गर्न नसकेको भन्दै यो सरकारबाट कुनै आशा गर्न नहुने बताए ।सरकारले देशलाई मन्द्री र बेरोजगारीबाहेक केही दिन नसकेको टिप्पणी गर्दै अब देश र जनतालाई बचाउने पार्टी एमाले बाहेक अरु कुनै शक्ति नभएको दाबी गरे ।नेकपा एमालेको मिशन २०८४ पूरा गर्न

संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कडा मिहेनतका साथ पार्टी काममा खट्न नेता तथा कार्यकर्तालाई आग्रह गरे । उनले छिपहरमाईमा जस्तै देशैभरी नेकपा एमाले नै चाहिन्छ भन्दै पार्टी प्रवेश गर्नेकोलहर चलेकोले एमालेको सरकार पुनः नेतृत्वमा आउने दाबी गरे । नेकपा एमाले छिपहरमाई गाउँपालिका कमिटी उपाध्यक्ष किशोरी साह कानुको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा जिल्ला ईन्चार्ज विश्वम्भर शर्मा, संविधान सभा सदस्य जयप्रकाश थारु, केन्द्रीय सदस्य जालिम मियाँ, नेकपा एमाले जिल्ला सचिव एवम् छिपहरमाई गाउँपालिका अध्यक्ष मनोज गुप्तालगायत नेताले नवप्रवेशीहरूलाई अतिर, फुलमाला र खादा ओढाएर पार्टी प्रवेश गराउँदै स्वागत गरेका थिए ।

राप्रपाको वडा कमिटी गठन

मधेशहट्टि बारा । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा) को कलैया वडा कमिटी गठन गरिएको छ । शनिबार कलैया उपमहानगरपालिका–२३ भतौडा टोलमा २५ सदस्यीय वडा कमिटी गठन गरिएको हो । कमिटीको अध्यक्षमा रामदेव राउत कुर्मी, उपाध्यक्षमा भरत महतो कोइरी, सचिवमा

ओमप्रकाश साह कानु, सहसचिवमा रघुनाथ दुबे, कोषाध्यक्षमा मन्थरी राउत कुर्मी र सदस्यहरूमा विश्वनाथ साह कानु, इश्वर साह कानु, महिला सदस्यमा चन्दा देवी चमइन, पतिया देवी चमइन, गोरियादेवी चमइन, शान्ति देवी चमइन, मेनवा देवी कनुइनलगायत २५ सदस्यीय कमिटी गठन गरिएको हो ।

राप्रपा पार्टीका जिल्ला अध्यक्ष महाबिर प्रसाद यादवको सभापतित्वमा वडा कमिटी गठन गरिएको हो । कमिटी गठन कार्यक्रममा राप्रपा पार्टीका क्षेत्र नं. ४ का अध्यक्ष जलिल देवान, क्षेत्र नं. २ (क) का अध्यक्ष बनारसी कुशावाहा, कलैया उपमहानगरपालिकाका अध्यक्ष देवनारायण साहलगायतको उपस्थिती रहेको थियो ।

सर्लाहीमा चिनी मिलमा उखु क्रसिड थालियो

मधेशहट्टि हरिवन । सर्लाहीमा चिनी मिल सञ्जालकले उखु क्रसिड थालेका छन् । यहाँका तीनवटा चिनी मिलमध्ये दुईवटाले उखु क्रसिड सुरु गरेका हुन् । हरिवन नगरपालिका–११ स्थित इन्दुराङ्कर चिनी उद्योग र महालक्ष्मी चिनी उद्योग बगदहले चालु यामका लागि उखुको क्रसिड सुरु गरेका छन् । अन्नपूर्ण चिनी मिल धनकौलले भने अझै उखु क्रसिड सुरु गरेको छैन । गत मङ्सिर २६ गतेदेखि चालु यामको उखु क्रसिडको तयारी थालेको इन्दुराङ्करले जिल्लाका उखु

उत्पादक किसानले आन्दोलन थालेपछि उखु उत्पादक किसानको आग्रहलाई स्वीकार गर्दै केही समय क्रसिड रोकेको उद्योगका उखु प्रबन्धक योगनारायण रजकले जानकारी दिए । मङ्सिर २६ गतेदेखि नै उखु क्रसिड थाल्ने उद्योगको तयारी थियो । उखु उत्पादक किसानले राज्यले चालु यामका लागि उखुको मूल्य निर्धारण नगरेको र गत वर्ष उखु बिक्री गरेका उखु उत्पादक किसानलाई दिनुपर्ने अनुदानबापतको ५२ करोड रुपैयाँ हालसम्म पनि भुक्तानी नगरेको भन्दै आन्दोलन गरेका थिए । उखु उत्पादक किसानको

सहमतिमा चालु यामको क्रसिड सुरु गरिएको प्रबन्धक रजकको भनाइ छ । उनका अनुसार उद्योगले चालु याममा करिब ३५ लाख किन्टल उखु क्रसिड गर्ने लक्ष्य लिएको छ । उद्योगले गत वर्ष २८ लाख २० हजार किन्टल उखु क्रसिड गरेको थियो । यस्तै महालक्ष्मी चिनी उद्योग बगदहले पनि उखु क्रसिड थालेको छ । सरकारले यस वर्षका लागि उखुको मूल्य प्रतिकिन्टल छ सय ३५ निर्धारण गरेको छ । मूल्य निर्धारणप्रति उखु उत्पादक किसान असहमत रहेका नेपाल उखु उत्पादक किसान महासङ्घका अध्यक्ष कपिलमुनि मैनालीले बताए ।

बग्रेल्टी बेरुजु

मधेशका जिल्लाहरुको बेरुजुलाई हामी लगातार समाचार बनाइरहेका छौँ । केही हप्तादेखि निरन्तर मधेशका जिल्लागत बेरुजुको समाचार दिइरहँदा मधेशको अनुहार जनताले हेरिरहेका छन् । हरेक पालिकामा बेरुजु बढ्दो छ । कसैले पनि बेरुजु घटाएका छैनन् । सप्तरी, सिरहा, धनुषा, बारा, पर्सा हुँदै रौतहटको बेरुजुको विवरण बाहिर आएको छ । बेरुजु पालिकाको करोडमा छ । हरेक वर्ष करोडौँ रुपैयाँ बेरुजु बढिरहेको छ । अद्यावधिक बेरुजु हेर्दा स्थानीय तहमा सबैभन्दा बढी अनियमितता देखिन्छ । यो अनियमितताको शृंखलामा स्थानीय तह हाँक्रे, त्यहाँबाट पेशकी लिएर हिँड्नेहरु चैँ कारबाहीमै नपर्ने जस्तो पनि देखिन्छ । सबैभन्दा रमाइलो त कर्मचारी र जनप्रतिनिधिमा होड देखिन्छ कि, कसका नाममा बढी बेरुजु बढाउने ? यो होडले विकासका नाममा पैसा बाँड्ने र फछ्छौटमा चासो नदिने क्रम बढिरहेको छ । यो क्रम अरु बढेर स्थानीय तहमा विकृति संस्थागत गर्ने काम भइरहेको महसुस भएको छ । बेलैमा यसको उपचार खोज्नु पर्ने अवस्था छ । बेलगाम बेरुजुको आँकडा हेर्दा कैयौँ बाटोघाटो, पुल बन्न सक्ने पैसा बेरुजुमा देखिन्छ । महालेखाको प्रतिवेदनले पनि यही भनिरहेको छ कि, यो बेरुजुको आँकडामा असुलका लागि कोही त तयार हुने पर्छ । उसो त बेरुजु असुलको पहल गर्ने प्रमुख तालकुदार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत नै हो । आर्थिक अनुशासन कायम गराउने काम लेखा अधिकृतको हो । कागजात नपुगी भुक्तानी रोक्ने काममा लेखाको परामर्शमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा अधिकृतको नाममा पो छ । त्यसैले बेरुजु उठाउने दायित्व भुलेर उनीहरु पनि सकेसम्म बेरुजु बढाएर सरुवा भएको देखिन्छ । यस्तो आर्थिक कलंकमा जोडिएकाहरु अरु कार्यालयमा मुद्दामा फस्ने तर स्थानीय तहमा भने फाइलमा थन्किएर बस्ने भएकाले पनि स्थानीय तहमा बेरुजु बढ्दो छ । कर्मचारी र जनप्रतिनिधि बेरुजु बढाउन प्रतिस्पर्धा गरिरहेका छन् । बेरुजु कसरी घटाउने ? आफन्त र नजिककालाई रकम र योजना दिएर भइरहेको बेलगाम बदमासीमा खबरदारी जरुरी देखिएको छ । यो क्रम घटाउँदै लैजाने अभियान चलाउन नागरिक समाज नै सक्रिय हुन जरुरी छ । अर्कोतिर निर्वाचनका बेला यस्तो बेरुजु राखेहरुलाई उम्मेदवार हुन रोक्नु पर्ने अवस्था छ । उसो त कर्मचारीलाई पनि सरुवा बढुवा हुँदा बेरुजु सफाचट पारेर मात् अवसर दिने व्यवस्था गरिन जरुरी छ । बेरुजु घटाउन अभियानमा जनचेतनामूलक कार्य जरुरी छ । जस्तो बर्दियाको गेरुवा स्थानीय तहको प्रत्येक कोठामा लेखिएको छ, ‘कर्मचारी र पूर्व जनप्रतिनिधियूहरु, तपाईँका नाममा पेशकी छ भने कृपया कोठाभित्र छिर्न मनाही छ ।’ त्यहाँको पालिकाले गरेजस्तै खबरदारी मधेशका स्थानीय तहमा पनि गर्ने हो कि ? मधेशमा चैँ यस्तो गर्ने भन्दा पनि खबरदारीका नाममा सम्बन्ध बढाएर उल्टै रकम बेरुजु गराउनेहरुको गिरोहले पो बरु सहयोग गरिरहेको पनि केही पालिकामा देखिएको छ ।

✂

लेखक वर्गमा अनुरोध

मधेशदृष्टि दैनिक यहाँहरूबाट नवीन, सिर्जनात्मक, तार्किक, दार्शनिक, समयसपेक्ष आलेखको अपेक्षा गर्दछ। मधेश प्रदेशलाई केन्द्रित गरेर राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिकसहित अन्य क्षेत्रका विषयमा यहाँहरूले कलम चलाउन सक्नुहुनेछ। पठाउनु भएका लेख कम्तीमा ७ दिन अन्य सञ्चारमाध्यममा नपठाउनु हुन पनि अनुरोध गर्दछौँ। लेख पठाउँदा लेखकको तस्बिर, परिचय, सम्पर्क नम्बर अवश्य उल्लेख गर्नुहोला। लेखरचना एक हजार दुई शब्दसमीपमा पठाउनु हुन पनि अपिल गर्दछौँ। हाम्रो इमेल ठेगाना हो: madheshdristi@gmail.com

✂

कार्यक्रम आयोजकमा अनुरोध

मधेश प्रदेशका ८ जिल्लामा हरेक दिन कुनै न कुनै औपचारिक कार्यक्रम भइरहेका हुन्छन् । यहाँको कार्यक्रमको समाचार प्रकाशन हेतु मधेशदृष्टि दैनिकको कार्यालय जनकपुर, भानुचोक (रेडियो जनकनन्दनीसँगै) र वीरगंज (रेडियो वीरगंजसँग)मा या हाम्रो इमेल र ह्वाट्स एपमा आधिकारिक पल पठाएर सहयोग गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछौँ । सम्पर्क: ९८५५०२१२८१ (ह्वाट्स एप पनि) इमेल: madheshdristi@gmail.com

त्रिविको शैक्षिक गुणस्तरमा नजर

डा. रामसागर पंडित

शिक्षा गुणस्तरहीन हुँदा रोजगारीको सट्टा बेरोजगारीलाई बढाउँछ। अहिले नेपालमा शैक्षिक संस्थाहरूले उत्पादन गरेका जनशक्तिमाथि गुणस्तर बारे देशव्यापी बहस छिरेको देखिन्छ । यसबारे शिक्षाविद्हरू आ–आफ्ना ढंगले आफ्ना विचार पोखिरहेका छन् । कतिको विचारमा के देखिन्छ भने ‘शिक्षा सबैका लागि’ हुनुपर्छ। यसमध्ये के कतिको के भनाइ छ भने प्राथमिक शिक्षा सबैका लागि, मा.शिक्षामा केही छाटिएको विद्यार्थीका लागि तथा उच्च शिक्षा छानिएका विद्यार्थीका लागि हुनुपर्छ । तर त्रिवि जस्तो अप्रपत्किमा उभिएको संस्थाले उच्च शिक्षामा सबैलाई मौका दिनु भनेको शैक्षिक गुणस्तरमा धक्का लाग्नु हो। हामी यस्ता विधि प्रयोग गरेर संख्यामा बृद्धि गर्न सक्छौँ तर यसको विपरीत गुणस्तर खास्ीकदै जानेलाई कसैले रोक्न सक्दैन । शिक्षाको अन्तिम उद्देश्य स्वर्धी जनशक्ति उत्पादन गर्ने हुनुपर्छ । अहिले शिक्षामा पनि विश्वव्यापीकरणको प्रतिस्पर्धामा जानु पर्ने हुन्छ । त्यहाँ यदि हाम्रा विद्यार्थीले कुशलतापूर्वक कम्पलीट गर्न सकेन भने शिक्षाको लगानी खेर जानसक्छ।

अहिले समय निकै गतिशील छ । यस गतिशीलतालाई समाल्न सकेन भने हाम्रा विद्यार्थी सधैंका लागि पछि पर्न सक्छ । यसबारे विद्यार्थीले मात्र होइन, यिनीहरूका अभिभावकहरू समेत सचेत हुनुपर्छ । जसको अभिभावक शुरूदेखि आफ्ना सन्तानमाथि निगरानी राखेका छन् उनका विद्यार्थी सामान्यतः विप्रेको देखिँदैन । विद्यार्थीलाई भगवान भरोसे छोडेर पूर्णरुपेण विद्यालयमाथि मात्र निर्भर हुन दिनु भनेको विद्यार्थीलाई विस्तारै गुणस्तरहीन बनाउनु हो । एउटा अभिभावकले सदैव आफ्नो विद्यार्थीलाई हेरचाह गर्ने जिम्मेवारी लिनु पर्छ । शिक्षाबारे प्रसिद्ध शिक्षा दार्शनिक ‘जाँन लक’ को भनाइ एकदम उपयुक्त देखिन्छ । “बोटविरुवाहरू गोडमेलद्वारा विकसित हुन्छ भने मानिस शिक्षाद्वारा” बोटविरुवालाई विकसित पार्न देखभालको जसरी अतिआवश्यक हुन्छ भने विद्यार्थीलाई शिक्षित पार्न अभिभावकीय देखभालको आवश्यकता पर्छ । नेपालमा अभिभावकको अभाव हुँदै गएका छन् किनभने नेपाली युवाहरू विदेशिन थालेका छन्। गाउँमा केटाकेटी र बुढाबुढीहरू मात्र भेट्छन् । यसबाट आउने सन्ततीहरू अभिभावक विहीन बन्दै गएका छन् ।

त्रिविको ४९ औं दीक्षान्त समारोह पौष २ गते सम्पन्न भएको छ । यस समारोहमा त्रिविका पदाधिकारीले धेरै विद्यार्थी अध्ययन गर्ने र दीक्षित हुने विश्वविद्यालयका रूपमा विश्व कीर्तिमान कायम गरेको कुरामा बढी ध्यान गएको देखियो । विश्वकीर्तिमान कायम गर्नु राम्रो पक्ष हो । तर संख्यात्मकको सट्टा गुणात्मक पक्ष खस्ीकदै गएको देखिन्छ । त्रिवि नेपालको सबै विश्वविद्यालयहरूको नेतृत्व गर्ने संस्था हो । यस दीक्षान्त समारोहमा २०७९ जेठदेखि २०८० असारसम्म विभिन्न संकायबाट उतिर्ण गरेका ७३ हजार ७ सय ४८ छात्रछात्रा सोमबार दीक्षित भएका छन् । यसमा आवेदन दिएकोमध्ये १२ हजार ४ सय १५ विद्यार्थी सहभागी भएका कुरा त्रिवि परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयबाट जानकारी गराइएको छ । यो संख्या विश्वकै अन्य विश्वविद्यालयभन्दा बढी रहेका कुरा सम्बन्धित परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयको दावी छ ।

विश्वमा नै सबैभन्दा धेरै विद्यार्थी दीक्षित गर्ने विश्वविद्यालयका रूपमा अफिसियल बल्ड रेकर्ड नामक एक संस्थाले त्रिविलाई प्रमाणपत्र प्रदान गरेको छ । यसैलाई आधार बनाइ गिनिज बुक अफ बल्ड रेकर्डमा समेत रेकर्ड कायम गर्ने प्रयासमा लागेको छ । कतिपय पत्रिकाले त्यस संस्थामाथि नै शंका प्रकट गरेका छन् । उनीहरूका भनाइ अनुसार नाम र काम नै थाहा नभएको संस्थाको आधिकारिकतामाथि नै प्रश्न चिन्ह खडा भएको छ । यस

कुरालाई धेरै विद्वानहरूले आलोचना गरेका छन् । दीक्षान्त कार्यक्रम भनेको एउटा यस्तो कार्यक्रम हो जसमा उतिर्ण भएका सम्पूर्ण विद्यार्थीलाई दीक्षित गरिन्छ । एकातिर विद्यार्थी संख्या बढ्नु राम्रो भएतापनि गुणस्तरलाई स्थिर नराख्न सक्नु भने दुःखद कुरा रहेको देखिन्छ ।

त्रिविको गुणस्तरीयतामा ह्रास भएको देखिन्छ । टाइम्स हायर एजुकेशनले सन २०२४ का लागि गरेको सार्वजनिक सर्वेक्षण प्रतिवेदनले विगतको भन्दा त्रिविको वरीयता कमजोर भएको कुरा उल्लेख गरेको छ । त्रिविले ५ सयभित्र पर्ने लक्ष्य र योजना बनाएको भएपनि सो अनुसारको नतिजा प्राप्त गर्न सकेको छैन । यस संस्थाले आफ्नो मापन विद्यार्थी संख्या, प्राध्यापक, कर्मचारी, भौतिक साधन, शिक्षण विधि, अनुसन्धान, साइटेसन, विदेशी विद्यार्थी, आर्थिक गतिविधि, अन्तर्राष्ट्रियस्तर लगायतका विषयमा मापदण्ड तोकेर मूल्यांकन गर्दै आएको छ ।

यस संस्थाले सन् २०१९ देखि त्रिविलाई सर्वेक्षणमा सहभागी गराउँदै आएको छ । त्यसबेलादेखि त्रिविको गुणस्तर राम्रै मानिन्थ्यो । त्रिविको सर्वेक्षण स्कोरमा एक हजार विश्वविद्यालयमा पर्दै आएको थियो । सर्वेक्षणले त्रिविको अनुसन्धान वातवारण

सबैभन्दा बढी कमजोर देखिएको छ । अनुसन्धान वातावरणमा ८.२, शिक्षण सिकाइमा ११.३, अनुसंधान गुणस्तरमा ४९.५, उद्योग र उत्पादनमा १५.९ र अन्तर्राष्ट्रिय गुणस्तरमा ४६.६ स्कोर मात्र पाएको छ । यसरी स्कोर घट्दा विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धित सबै पक्ष दोषी देखिन्छन् । शिक्षक, विद्यार्थी, कर्मचारी, अभिभावक र सरकार माथि यस्तो दोष थुप्रिन जान्छ । त्रिविमा चार वर्ष भित्र ४ सयभन्दा बढी दिन तालाबन्दी मात्र भएको थियो । यस्ता तालाबन्दी गर्ने कुनै बाहिरका निकाय थिएनन् । तालाबन्दी गर्ने यसै विश्वविद्यालयका छात्राछात्राहरू थिए । जति पाटी छन् त्यति विद्यार्थी संगठन छन् । सबैको पार्टीगत स्वार्थ आ–आफ्नै किसिमका छन् । त्यसलाई कुनै प्रशासनले पूरा गर्न सक्दैन । यसमा पार्टीहरूको डाइरेक्ट उक्साहट रहन्छ । जहाँसम्म सरकारको कुरो छ, प्रत्येक विश्वविद्यालयमा बाँटफाँट गरेर पदाधिकारीको ठाउँ भर्ने गर्छन । यस्ता कुरामा खुल्ला प्रतियोगिताबाट स्वच्छ छविलाई राख्नु पर्ने थियो तर सरकारमा सामेल पार्टीहरूका मान्छेलाई मात्र नियुक्ति गरिन्छ जसले गर्दा अन्य पार्टीसँग आबद्ध रहेका विद्यार्थीहरू सोझो रूपले विरोधमा उत्रन्छन् ।

अर्कोतिर जुनदिनदेखि बहुदलवादी पार्टीहरूको सरकार बनेको छ । सोही दिनदेखि विश्वविद्यालयलाई बाँटेर आ–आफ्ना पार्टीका भातृसंगठनबाट छनौट गरेर पद पूर्ति गर्दै आएका छन् । विश्वविद्यालय त उच्च शिक्षाका विद्याको मन्दिर कहलाउँछ । यस्ता संस्थालाई राजनीतिभन्दा अलग्गै राख्नु पर्छ । सोझो रूपले नै प्राध्यापक, कर्मचारी तथा विद्यार्थीहरू आ–आफ्ना पार्टीको कुरालाई त्यहाँ छिराउन चाहन्छन् । कहिले काँही त एक–आपसमा झैझगडा गरी ज्यान लिने समेत काम गरेको देखिन्छ । यस्ता कुराले विश्वविद्यालयले कहिले आफ्नो उद्देश्यलाई पूरा गर्न सक्छ ? यस्ता रबैया देखेर नेपालका प्राज्ञहरू धेरै चिन्तित देखिन्छन् । तर यस्ताकुरोको कुनै पर्बाह नगरी आफ्नै तालमा पार्टीहरू भर्नाका केन्द्र बनाएका छन् ।

अर्कोतिर शिक्षक समयमा भर्ना नहुनु, वार्षिक क्यालेन्डर अनुसार विद्यार्थी भर्ना नहुनु, समयमा पढाइ नसक्नु, कर्मचारीको अभाव रहनु, पाठ्यपुस्तक समय अनुसार उपलब्ध हुननसक्नु पाठ्यक्रम पुरानै हुनुले पनि गुणस्तरमा कमी आएको देखिन्छ । जहाँसम्म त्रिवि पदाधिकारीहरूले गुणस्तरमा कुनै कमी आएको छैन भने भाषणा गर्नु सुहाउँदैन । केहि नयाँ विषय थप्नु सकारात्मक कुरा भएपनि यसबारे विस्तृत छलफल हुनु पनि नितान्त आवश्यक रहेको देखिन्छ । विश्वविद्यालयले केही नयाँ विषयको नाम तोकेर कार्यक्रम सुरु गर्ने कुरा पनि दीक्षान्त सभारोहकै मंचबाट नै योग विज्ञान, आयुर्वेद विज्ञान, माउन्टेन पर्यटन र माउन्टेन साइन्स रहेका छन् । अर्कोतिर प्रधानमन्त्रीले आफ्नो मन्तव्यमा उपकुलपतिको नियुक्ति भागबन्डाको आधारले होइन, मेरिटको आधारमा हुने कुरा प्रकट गर्नु भएको कुरा एकदमै सराहनीय देखिन्छ । अर्कोतिर वहाँले शिक्षालाई सर्वसुलभ बनाउँदै प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिने नीति सरकारले लिएको बताए । वहाँले पनि अन्तमा के सुझाव दिनुभयो भने त्रिविले संख्यात्मक बृद्धिबाट माथि उठेर गुणस्तरीय शिक्षा आजको अनिवार्य आवश्यकता हो भने बुझिदिनु पर्छ ।

त्रिवि शिक्षामा छात्राहरू पनि अब्बल हुँदै आएको कुरालाई प्रमाणित गरेकी छिन् । हालै भएको त्रिविको दीक्षान्त समारोहलाई हेर्दा स्नातक, स्नातकोत्तर, र एमफिल तहमा २०७७ र २०७८ सालमा सर्वोत्कृष्ट नतिजा ल्याएर पदक पुरस्कार पाउनेमा छात्राको सङख्या धेरै रहेको छ । सोमबार दशरथ रंगशालामा त्रिविको ४९ औं दीक्षान्त समारोहमा २७ वटा पदक र पुरस्कार बितरणमा १६ वटा छात्राहरूले मात्र पाएकी छिन् । निम्न शिक्षामा पनि छात्राहरूको संख्या ह्वातै बढेको देखिन्छ । नेपालमा अर्को समस्याकै देखिन्छ भने नेपालबाट हजारौँ विद्यार्थी प्रत्येक साल विदेशी संस्थाहरूमा पढ्न देश छाडेर गइरहेका छन् । उनीहरूको मूल उद्देश्य के लिएका छन् भने हामी त्यही ‘लर्न’ र ‘अर्न’ गर्न गइरहेका छौँ । नेपालमा त्यस्तो शैक्षिक प्रणाली नरहेकोले पनि विद्यार्थीहरू विदेशिन थालेका छन् । यसरी यस्ता विदेशमा शिक्षा आर्जन गर्न जाँदा करौडौँमा नेपाली रूपैया बहिएका छन् । यतातिर पनि सरकारको ध्यान जानु जरुरी छ ।

त्रिविलाई सुधार गर्न सबै सम्बन्धित निकायहरूलाई सचेत हुनु जरुरी छ । त्रिविलाई आजको समय अनुसार सुधार गर्दै जानु पर्छ । निम्न शिक्षामा समयानुसार शिक्षकको योग्यता बढाउँदै

लगेको छ । यता पनि कमिमा न्यूनतम योग्यता पीएच.डी. राख्नु पर्ने हो । विश्वविद्यालयलाई अनुसन्धानमुखी बनाउन विद्यावारिधि (पीएच.डी.) हुने पर्ने देखिन्छ । शिक्षक नियुक्ति गर्दा त्रिवि सेवा आयोगबाट सिफारिस भएका शिक्षकलाई मात्र नियुक्ति गर्नुपर्छ । विभिन्न बाटोबाट हुने नियुक्तिलाई तुरुन्त बन्द गर्नु पर्छ । विश्वविद्यालयलाई अनुसन्धान स्थल बनाउनु पर्छ । अहिलेको समय अनुसन्धानको समय हो । अर्कोतिर कुनै विभागमा विद्यार्थीको संख्या कम हुँदैंमा बन्द गर्नु हुँदैन । समय अनुसार पाठ्यक्रमलाई समेत परिवर्तन गर्दै जानु पर्छ । कुनै केन्द्रीय विभागमा विद्यार्थी संख्या न्यून हुनुमा विषयलाई आधुनिक नबनाउन

सक्नु पनि एउटा कारण देखिन्छ ।

गुणस्तरीय शिक्षा उकास्न अनुसन्धान संस्कृतिमा जोड दिनु पर्छ । त्रिविमा कार्यरत प्राज्ञहरूले त्रिविमा जागिर पाए पनि त्रिविलाई दोश्रो दर्जामा राखेर निजी क्याम्पसहरूतिर दिनभर दौडिरहनु पनि त्रिविको गुणस्तर घटाउने काम गरेको देखिन्छ । जुन संस्थाले जीवनको ग्यारेन्टी लिएको छ त्यसलाई वास्ता नगरेर दिनभर दौडिरहनु कति इमान्दारिता हो ? विचारणीय कुरो रहेछ । पहिले पहिले प्रत्येक केन्द्रीय विभागदेखि क्याम्पसहरू समेत आ–आफ्नै जर्नलहरू निकाल्थे भने हाल अधिकांश विभाग र क्याम्पसहरू जर्नल निकाल्ने काम बन्द गरेको देखिन्छ । त्यतिमात्र कहाँ हो र ! त्रिवि आंगिक क्याम्पसहरू लथालिङ्ग बनेका छन् । दिनप्रतिदिन यी संस्थाहरू खस्ीकदै गएका छन् । शिक्षकको अभाव हुन थालेको छ । विश्वविद्यालयले शिक्षक पठाउन छोडेको छ । पुनर्ताजगी तालिमहरू विल्कुलै बन्द गरेको छ ।

मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र संकायका विषयहरू खस्ीकदो अवस्थामा देखिन्छ । यी विषयहरूलाई उठाउन समयको माँग अनुसार नयाँ–नयाँ विषय थप्दै जानु पर्छ । समयको बदलिँदो अवस्थालाई ख्याल गर्नु पर्छ । शिक्षकलाई बाहिर पठाउने कुरालाई शतप्रतिशत बन्द गर्नु पर्छ । उनीहरूलाई अनुसन्धानको अवसर दिनुपर्छ । अनुसन्धानको कुरामा विश्वविद्यालय पनि दोषी छ । परीक्षा प्रणालीलाई सुधार्नु पर्छ । अहिले प्रत्येक क्याम्पसमा चोरी हुन थालेका छन् । शिक्षकलाई टेर्न छाडेका छन् । यसलाई रोक्न बैकल्पिक उपाय निकाल्नु पर्छ । थेसिस लिखाइमा सुधार हुनुपर्छ । अहिले बढी जसो विद्यार्थीहरूले नक्कल गरेर नै थेसिस तयार गरेका हुन्छन् । यस्ता विद्यार्थी भोली कहिकतै पनि अवसर पाउन सक्दैन । अन्तमा बेरोजगार भएर जीवन बिताउन बाध्य हुन्छन् । यसरी शिक्षामा पूर्णरुपेण सुधारको आवश्यकता देखिन्छ ।

निष्कर्षमा भन्नुपर्दा त्रिवि सबैभन्दा जेठो संस्था भएकोले आफ्नो साखलाई जोगाइ राख्नु पर्छ । संख्या बृद्धि गरेर मात्र हुँदैन, गुणस्तरमा समेत जोड दिनु पर्छ । आजको विश्वव्यापीकरणको अवस्थामा प्रतिस्पर्धा गर्न विश्वस्तरकै गुणस्तर हुनुपर्छ । यदि गुणस्तरमा बृद्धि भयो भने हाल लगभग न्यून रहेको विदेशी विद्यार्थीको संख्यामा बृद्धि हुन सक्छ । विदेशी विद्यार्थी बढ्नु भनेको एउटा ठूलो उपलब्धी हो । यहाँबाट हजारौँ विद्यार्थी बंग्लादेशका विश्वविद्यालयहरूमा अध्ययन गर्न गएका छन् । हामीले पनि शिक्षामा सुधार गरेर किन नभोलि शैक्षिक हब बनाउने ?

हाम्रो शिक्षाको इतिहास त्यति लामो नभएपनि हामी शिक्षामा निकै प्रगति गरेका छौँ । जे जस्तो प्रगति भएपनि सबैको मूल जरो गुणस्तरीय शिक्षा हो । नेपालमा निम्न शिक्षादेखि उच्च शिक्षासम्मका गिर्दो स्थिति एउटा चिन्ताको विषय हो । यसलाई समयमै रोक्नु पर्छ । यदि समयमै रोक्न सकेनौ भने भोलि हाम्रो शिक्षा प्रणाली अति कमजोर हुन जानेछ र आजभन्दा बढी विद्यार्थीहरू विदेशिन बाध्य हुनेछन् । शिक्षालै विकासको मूल जडो हो । शिक्षा गिर्दा प्रत्येक निकाय प्रभावित हुन थाल्छ । इतिथ्री ।

आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणमा राष्ट्रपतिको जोड

रासस विराटनगर । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले स्वाधीन, समुन्नत एवं आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणमा जोड दिएका छन् । नेपाल उद्योग परिसङ्घ कोशी प्रदेशले विराटनगरमा शनिबार आयोजना गरेको उद्योगीहरूको भेला तथा प्रजातन्त्र सेनानी सम्मान समारोहको उद्घाटन गर्दै समाजवाद उन्मुख अर्थव्यवस्थाको आधार निर्माण गर्न उद्योगीव्यवसायीको महत्वपूर्ण भूमिका हुने बताए । कोभिड–१९ महामारीबाट शिथिल भएको अर्थतन्त्रलाई उन्नत बनाउन सरकारले गरेका प्रयासले केही सकारात्मक प्रभाव पारेको बताउँदै राष्ट्रपति पौडेलले भने, ‘अपेक्षाअनुसार देशको अर्थतन्त्र सबल भएको छैन, रोजगारी सृजनालगायत आन्तरिक उत्पादन बढ्न सकेको छैनभने राजस्वका लक्ष्यप्राप्त गर्न कठिनाइ भएको छ । उद्योगधन्दा पूर्ण क्षमतामा सञ्चालन हुन सकेका छैनन् । उद्योग कलकारखाना सञ्चालनमा हाम्रो ध्यान केन्द्रित हुनुपर्छ ।’ अर्थतन्त्र सुधारका लागि सरकारले तर्जुमा गरेको रणनीति, निजी क्षेत्रको सहयोग, विदेशी मुद्रा सञ्चिति, विप्रेषण

वृद्धि दरका साथै शोधानन्तर बचत सकारात्मक भए पनि सन्तुष्ट हुने स्थान नरहेको बताउँदै उनले अर्थतन्त्रको सुधारका निम्ति सरकार निरन्तर लागेको आफूले पाएको उल्लेख गरे । नेपालमा कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण र उद्योग व्यवसायको विस्तार गरी उत्पादन वृद्धि, रोजगारी सृजना गर्न, निर्यात प्रवद्र्धन र आयात प्रतिस्थापन गर्न, अर्थतन्त्रलाई आत्मनिर्भर बनाउन तथा गरिबी निवारण गरी आर्थिक विकासको बाटोमा सरकारको एक्लो प्रयास पर्याप्त नहुने भएकाले निजी क्षेत्रसँगको साझेदारी अपरिहार्य हुने राष्ट्रपतिले सुझाए । ‘कूल लगानीमा दुई तिहाइभन्दा बढी लगानी भएको निजी क्षेत्रलाई विश्वासमा लिएर नीतिगत आधार निर्माण गर्न मौजुदा नीति र कानुनहरूको समीक्षा गरी नयाँ नीति र ऐन निर्माण गर्ने, निजीक्षेत्र मैत्री ऐन, कानुन परिमार्जन गर्ने काम वर्तमान सरकारबाट हुन जरुरी छ’, राष्ट्रपति पौडेलले भने । राष्ट्रपतिले संविधान प्रदत्त भूमिका निष्ठपूर्वक पालना गर्ने र सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थामा कुनै आँच आउन नदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे । कोशी प्रदेशका

प्रमुख परशुराम खापुङले देश विकासमा निजी क्षेत्रको अहम् भूमिका हुने भएकाले राज्यले उनीहरूको सहयोगको अपेक्षा गरेको बताए । साथै उनले उद्योगी र व्यवसायीको समस्या समाधानजमा राज्यले ध्यान दिनुपर्नेमा जोड दिए । कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीले सरकारको सहयोगी अङ्गको रूपमा रहेका उद्योगी–व्यापारीले रोजगारी सृजनामा सघाएकामा आभार व्यक्त गरे । नेपाली कांग्रेसका केन्द्रीय सदस्य विजयकुमार गच्छदारले लोकतन्त्र र गणतन्त्रका लागि लामो सङ्घर्ष गरेका वर्तमान राष्ट्रपतिलाई सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थालाई बचाई राख्न अभिभावको भूमिका निर्वाह गरिहन आग्रह गरे । नेपाल उद्योग परिसङ्घ कोशी प्रदेशका अध्यक्ष भीम घिमिरेको अध्यक्षतामा भएको सो कार्यक्रममा कोशी प्रदेशका पूर्वमुख्यमन्त्री हिवमतकुमार कार्की, नेपाल उद्योग परिसङ्घका संस्थापक अध्यक्ष विनोद चौधरी, सङ्घका केन्द्रीय उपाध्यक्ष वीरेन्द्र पाण्डेले देशको आर्थिक विकासका निम्ति कृषि क्षेत्रलाई केन्द्रमा राखेर काम गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए ।

सुशासन प्रवर्द्धन एवं सेवा प्रवाह सरकारको प्राथमिकतामा

रासस सुनसरी । सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्माले सुशासन प्रवद्र्धन एवं सेवा प्रवाहलाई सरकारले प्राथमिकतामा राखेर काम गरिरहेको बताएकी छन् । नेपाल पत्रकार महासङ्घ सुनसरीले शनिबार धरानमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा उनले लोकतन्त्रमा अभिव्यक्तिको स्वतन्त्रता भए पनि संविधानको मर्मविपरीत बोल्ने छुट कसैलाई नभएको बताए । मन्त्री शर्माले वर्तमान सरकारले जनताका

अपेक्षाअनुरूप काम गरिरहेको बताउँदै सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी ऐन चाँडो दुइरूयाइने जानकारी दिइन् । उनले सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी बाँकी काम सबै दलसँग सहकार्य, सहमति र छलफल गरेर दुइरूयाइने बताइन् । मन्त्री शर्माले सञ्चार क्षेत्रमा पनि अन्य व्यापार व्यवसायमा जस्तै आर्थिक सङ्कट देखिएको भन्दै सञ्चार क्षेत्रलाई छुट दिने सोचमा सरकार रहेको बताइन् । त्यसअवसरमा पत्रकारहरूले पत्रकार प्रज्ञाप्रतिष्ठान गठन गर्न माग गर्दै मन्त्रीसमक्ष ज्ञापनपत्र बुझाएका थिए ।

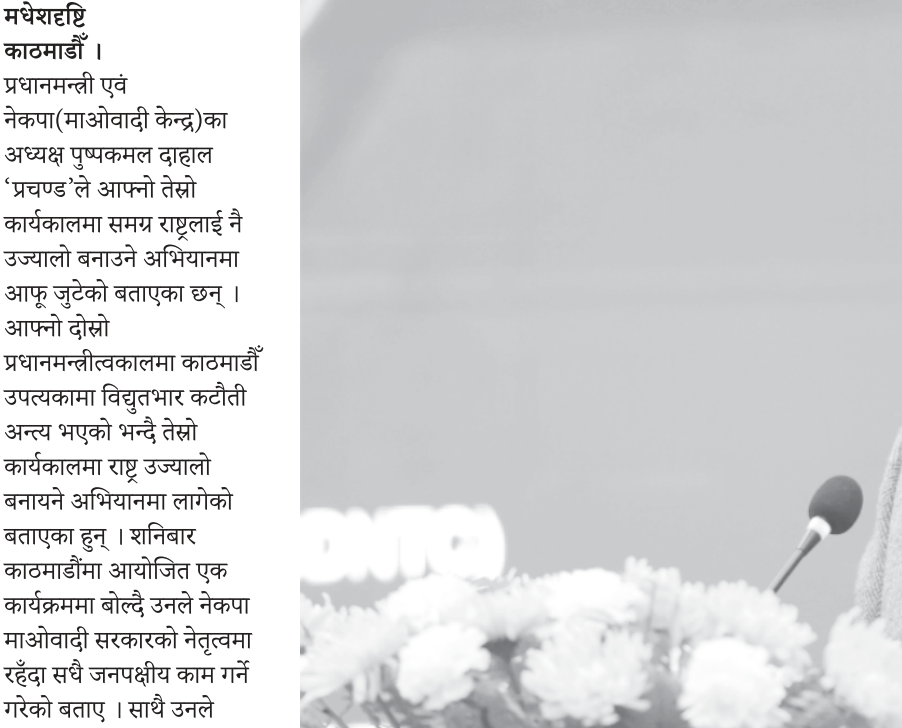
विपीनको रिहाइका निम्ति प्रयास जारी: मन्त्री

रासस काठमाडौँ । परराष्ट्रमन्त्री नारायणप्रकाश साउदले प्रजातन्त्र पुनःस्थापनापछि नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रमा क्रान्तिकारी परिवर्तन आएको बताएका छन् । न्युज लाइन्स मिडियाको आठौँ वार्षिकोत्सवका अवसरमा शनिबार आयोजित ‘समुन्नत नेपाल निर्माणमा सञ्चारमाध्यमको भूमिका’ विषयको गोष्ठीमा उनले २०४७ सालदेखि नेपाली पत्रकारिता क्षेत्रमा ठूलो परिवर्तन आएको बताए । ‘प्रजातन्त्र पुनःस्थापनापछि नेपाली पत्रकारिता संस्थागत भएको छ । प्रजातान्त्रिक मुलुकमा पत्रकारितालाई चौथो अङ्गका रूपमा राज्यले मान्यता दिएको छ’ परराष्ट्रमन्त्रीले भने । उनले संविधान जारी गरेपछि तीनै तहको निर्वाचन गरेर सरकार लोकतन्त्रलाई सुदृढ तुल्याउन क्रियशील भएको बताए । उनले जलवायु परिवर्तनको मुद्दा र शान्ति प्रक्रियालाई दुङ्गो पुर्‍याएको विषयमा नेपालले विश्वसँग स्पष्ट ढङ्गले कुरा गरेको बताए । फरक प्रसङ्गमा परराष्ट्रमन्त्रीले आतङ्कवादी समूह हमासको अपहरणमा परेका विपीन जोशीको सकुशल मुक्तिका लागि सरकारले निरन्तर कूटनीतिक

प्रयास गरिरहेको बताए । नेकपा (एकीकृत समाजवादी)का नेता एवं पूर्व स्वास्थ्यमन्त्री भवानीप्रसाद खापुङले राज्य सञ्चालनमा धेरै समस्या भएको भन्दै ती समस्या समाधान गर्न सरकार लागुपर्नेमा जोड दिए । राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका केन्द्रीय सदस्य देवेन्द्र प्रधानले समुन्नत मुलुक निर्माणको ‘एजेन्डा’ नेपाली सञ्चार माध्यमले उठाउनुपर्ने बताए । नेपाली जनसमर्पक समिति, भारतका अध्यक्ष बालकृष्ण पाण्डेले विदेशिएका नेपालीको पीडालाई नेपाली सञ्चार माध्यमले गहन प्रस्तुत गरेकामा आभार व्यक्त गरे ।

राष्ट्र उज्यालो बनाउने अभियानमा छौँ: प्रधानमन्त्री

मधेशहट्टि काठमाडौँ । प्रधानमन्त्री एवं नेकपा(माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ले आफ्नो तेस्रो कार्यकालमा समग्र राष्ट्रलाई नै उज्यालो बनाउने अभियानमा आफू जुटेको बताएका छन् । आफ्नो दोस्रो प्रधानमन्त्रीत्वकालमा काठमाडौँ उपत्यकामा विद्युतभार कटौती अन्त्य भएको भन्दै तेस्रो कार्यकालमा राष्ट्र उज्यालो बनायने अभियानमा लागेको बताएका हुन् । शनिबार काठमाडौँमा आयोजित एक कार्यक्रममा बोल्दै उनले नेकपा माओवादी सरकारको नेतृत्वमा रहँदा सधै जनपक्षीय काम गर्ने गरेको बताए । साथै उनले त्यसैको निरन्तरता स्वरूप अहिले मुलुकलाई पूर्णरूपमा उज्यालो बनाउने अभियानमा आफू लागेको बताए । उनले भने, ‘देशमा समृद्धिका जति काम भएका छन्, तीमध्ये मुख्य काम हाम्रै पालामा भएका छन् । मैले तीनपटक सरकारको नेतृत्व गर्दा केही रणनीतिक महत्वका काम गरेको छु । तर हामीले गरेका

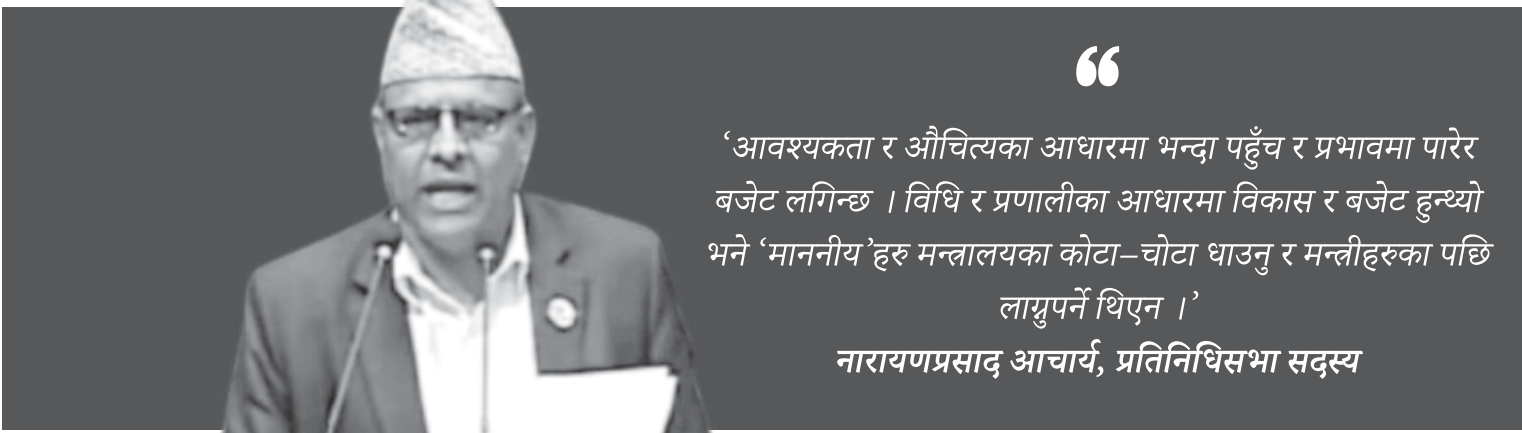
कामको जस लिन सकिरहेका छैनौं ।’ प्रधानमन्त्रीले आफ्ना तीनवटै कार्यकालमा महत्वपूर्ण काम भए पनि त्यसको स्वामित्व लिन नसकिएको बताए । माओवादीले गरेको आन्दोलनबाट प्राप्त उपलब्धिको रक्षा गर्दै जनतासँगको सम्बन्धलाई विस्तारमा पार्टी

लागेको बताउनुभयो । उनले भने, ‘पहिलो कार्यकालमा गरिब किसानको एक लाख रुपैयाँसम्मको ब्याज र तीस हजार रुपैयाँसम्मको साँवा नै मिनाहा गरियो । विकासका विशाल आयोजना सञ्चालन भए । प्रत्येक गाविसमा सहकारी निर्माण

गरियो ।’ पार्टीको तीनमहिने अभियानबाट जनआधार सुदृढ हुँदै गएको भन्दै आगामी फागुनमा विधान अधिवेशन गरेर पार्टीलाई नयाँ ढङ्गले अघि बढाइने पार्टी अध्यक्ष दाहालले बताए । माओवादी केन्द्रका उपमहासचिव जनार्दन शर्माले

पार्टीबाट सञ्चालित तीनमहिने अभियानले जनतामा नयाँ ऊर्जा सञ्चार गरेको बताए । जनस्तरबाट उठेका मागलाई सरकारले सम्बोधन गर्नुपर्नेमा जोड दिँदै उनले सुकुम्बासी समस्या समाधानका निम्ति अनुभूत हुनेगरी काम गर्न सुझाव दिए ।

कानुन निर्माणको प्रक्रिया झन्झटिलो भयो: आचार्य

“
‘आवश्यकता र औचित्यका आधारमा भन्दा पहुँच र प्रभावमा पारेर बजेट लगिन्छ । विधि र प्रणालीका आधारमा विकास र बजेट हुन्थ्यो भने ‘माननीय’हरु मन्त्रालयका कोटा–चोटा धाउनु र मन्त्रीहरूका पछि लायुपर्ने थिएन ।’
नारायणप्रसाद आचार्य, प्रतिनिधिसभा सदस्य

- **पहुँच र प्रभावका आधारमा बजेट विनियोजन भयो**
- **राज्यको स्रोत र साधनमा न्यायपूर्ण वितरण भएन**
- **संसद पुरानै ढंगले अघि बढ्दा नतिजा प्राप्त हुन सकेन**
- **सरकारी संयन्त्रबाट अपेक्षाकृत काम हुन सकेन**

काठमाडौँ । नेकपा (एमाले)का नेता नारायणप्रसाद आचार्य विधायक भए पनि कानून निर्माणमा माल सीमित नभई जनताका विविध सरोकार, क्रियाकलाप र गतिविधिमा संलग्न हुनु पर्ने बाध्यता रहेको बताउँछन् । उनले संविधानले तीन तहको सरकारको परिकल्पना र कार्यविभाजन गरी स्रोत र साधन वितरण र कार्यन्वयन गर्ने सोच अघि सारेको भए तापनि कार्यन्वयनमा कमजोरी देखिएपछि सङ्घीय सांसदले विकास निर्माण र सामाजिक दायित्वको निगरानी पनि सम्हाल्नु परेको प्रतिक्रिया दिए । प्रतिनिधिसभा सदस्य आचार्यले भने, ‘ठूला भनिएका, पहुँच र प्रभाव रहेकाहरूले आफ्नो क्षेत्र केन्द्रीत गरी बजेट विनियोजन गर्दै राज्यको स्रोत र साधनको दुरुपयोग गरेकाले पनि आफूहरूलाई अतिरिक्त जिम्मेवारीमा रहन बाध्य परिस्थिति बन्यो ।’ राज्यको ढुकुटी र स्रोत साधनमा न्यायपूर्ण वितरण नभएका कारण सांसदहरू नै स्वच्छ नभएपछि तल स्वच्छ हुने परिकल्पना गर्न नसकिने

प्रतिक्रिया दिए । उनले भने, ‘मन्त्रालय र माथिको जिम्मेवार तहबाटै सच्चिनुपर्छ । अहिलेको संरचना, विधि र प्रक्रियाले केन्द्रमा बसे सबै स्वार्थी हुन्छन् भन्ने तलको बुझाइ छ । माथि नै दूषित छ भने तल कसरी सफा हुन्छ ? यसमा समयमै सबै सचेत भएर असल विधि र प्रणाली स्थापित गर्नुपर्छ ।’ सांसदहरूले अवसर र आफू अनुकूल विषयमा मात्रै ध्यान केन्द्रित गर्न थाले भन्ने जनताको बुझाइ रहेकाले आगामी दिनमा असल मनशाय र अभ्यासका लागि पहल र प्रखर आवाज राख्नुपर्नेमा उनले जोड दिए । उनका अनुसार पाल्पाको प्रमुख प्राथमिकताका क्षेत्र कृषि, स्वास्थ्य, खानेपानी, शिक्षा, सडकसहितका पूर्वाधार निर्माणका हुन् । सडकको पहुँलाई पालिका, वडा, टोल, विद्यालय र स्वास्थ्य केन्द्रसम्म पुर्‍याउने अभियान जारी छ । एक घर एक थारा कार्यक्रम पनि जिल्लामा प्रभावकारी रूपमा अघि बढिरहेको छ । तर सरकारले यी काम कुन तह र निकायले गर्ने भनी स्पष्ट नीति नल्याएका कारण केही अलमलमा भने परेको

सांसद आचार्यको भनाइ छ । नेकपा एमाले निकट अखिल नेपाल स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियन (अनेरास्ववियु)मा सङ्गठित भई विसंे २०३९ बाट राजनीतिमा प्रवेश गरेका नेता आचार्य विसं २०५० मा नेकपा (एमाले) पार्टी सदस्य, विसं २०५४ मा पाल्पाकै रिङ्गेर गाविस अध्यक्ष बने । विसं २०५५ मा जिल्ला कमिटी सदस्य, विसं २०६६ मा उपाध्यक्ष, विसं २०७३ मा अध्यक्ष, विसं २०७४ मा लुम्बिनी प्रदेशसभा सदस्य र पार्टी लुम्बिनी प्रदेश संगठन कमिटी सचिवालय सदस्य भएर काम गरिसकेको उनीसँग अनुभव छ । एक प्रश्नको जिज्ञासामा नेता आचार्य भन्छन्, ‘परिवर्तनकारी शक्ति एक ठाउँमा रहनुपर्छ । अष्टेरो पर्दा मात्तै एक ठाउँमा हुने समन्वय र सहकार्यको कमी देखिँदै आएका संस्कार र संस्कृतिमा सुधारको खाँचो छ । तथापी अन्तिम र अष्टेरीमा एक ठाउँमा उभिने गरेको अभ्यास छ । भोलिका दिनमा पनि त्यो हुन्छ भन्नेमा विश्वस्तै छौं ।’ उनका अनुसार सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान कार्यान्वयनमा गएपछि एक खालको विधि, प्रणाली र समन्वयमा फरकपन देखिएको छ । ‘नेकपा (एमाले)का अध्यक्ष केपी ओलीको सरकार रहेका बखत तत्कालीन सभामुखबाट समान व्यवहार देखिएको । मुख्य मान्छेबाट ठिक भूमिका निर्वाह र कानूनको पालना गरिएन । आफू जिम्मेवार नहुनु, हुन नदिनु र नदिने ढङ्गबाट निर्देशित हुनु यो सुखद पक्ष होइन । आगामी दिनमा त्यस्ता गतिविधिलाई न्यून

गर्न सुझबुझपूर्ण, गलत परिपाटी सच्याउँदै जिम्मेवार ढङ्गबाट प्रस्तुत हुनुपर्छ । जिम्मेवार पक्षले संविधान, विधि र प्रणाली ठिक ढङ्गबाट अघि बढाएर भोलिका सन्ततिलाई इतिहास राम्रा पक्ष हस्तान्तरण गर्नुपर्छ ।’ नेपालको संसदीय अभ्यास पुरानै भएकाले संसदलाई जनताको आवश्यकता र देशहितमा समग्र प्रणालीमा लैजान पश्चयाे त्यो हुन नसकेको जनाउँदै नेता आचार्यले अहिले पनि संसद पुरानै ढङ्ग र मूल्यमान्यताबाट अघि बढेकाले नतिजा प्राप्त गर्न नसकिएको धारणा राखे । उनका अनुसार, कानून निर्माण प्रक्रिया पनि ज्यादै लामो र झन्झटिलो छ । कार्यान्वयन प्रक्रिया पनि पुरानै मूल्यमान्यताबाट बाहिर जान नसकि यथास्थितिमै इमाइरहेको छ । सरकारी संयन्त्रबाट अपेक्षाकृत काम हुन नसक्नु तथा सरकारले पनि समयमै आवश्यक कानुन निर्माण गर्नेभन्दा अनावश्यक विषयमा अल्झेर मुख्य दायित्वबाट उम्किरहेकै कारण एक वर्षमा एउटाभन्दा बढी कानुन बनाउन नसकिएको अवस्था हो । यो परिस्थितिले चिन्तित तुल्याएकाले आगामी दिनमा त्यसलाई सच्याउनुपर्छ । विकास र समृद्धिका हिसाबले नेपाल धेरै राम्रो र प्रचुर सम्भावना रहेको बताउँदै उनले सडक सञ्जाल र सञ्चार क्षेत्रमा छोटो अवधिमै निकै राम्रो प्रगति हासिल गर्न सकिएको प्रतिक्रिया दिए । उनले भने, ‘देश र जनताको पक्षमा इमान्दार प्रयासका साथ हाम्रो इतिहास, स्वाभिमान, राष्ट्रियताप्रति गौरव गर्दै केही गर्ौं भन्ने मान्यता र सोच बोक्नुपर्छ ।’

इपिएसका लागि एक लाख

४३ हजार आवेदन

मधेशदृष्टि काठमाडौँ । कोरियन भाषा परीक्षा (इपीएस)का लागि एक लाख ४३ हजार जना भन्दा बढिले आवेदन दिएका छन् । वैदेशिक रोजगार विभागका इपिएस शाखा प्रमुख गुरुदत्त सुवेदीका अनुसार आवेदन दिने अन्तिम दिन शुक्रबार रातिसम्म एक लाख ४३ हजार आठ सय १२ जनाले भाषा परीक्षाका लागि आवेदन दिएका हुन् । अनलाइनबाट पनि आवेदन दिन

सकिने व्यवस्था गरिएका कारण आवेदन दिनेको संख्या बढेको हुन सक्ने शाखा प्रमुख सुवेदीले बताए । इपिएसको लागि पुस २ गतेदेखि फारम खुला भएको थियो । गत साउनमा सञ्चालन भएको परीक्षामा अनुत्तीर्ण भएकाले समेत परीक्षा दिन पाउने हुँदा यसपालि परीक्षार्थीको संख्या एक लाख ७५ हजारसम्म पुग्न सक्ने विभागको अनुमान छ । गत साउनमा पानी जहाज निर्माणसम्बन्धि कामको लागि इपिएस परीक्षा भएको थियो ।

यसमा आवेदन दिएर अनुत्तीर्ण भएकाहरूलाई यसपटकको परीक्षामा सामेल नगर्ने गरी आवेदन खुलाइएको थियो । यो निर्णयविरुद्ध त्यसबेला अनुत्तीर्ण भएका १८ जना उच्च अदालत गएका थिए । अदालतले त्यसबेला अनुत्तीर्ण भएकाहरूले पनि थसपटकको भाषा परीक्षामा सहभागिता जनाउन पाउने निर्णय गरिसकेको छ । रोजगारीका लागि कोरिया जान सबैभन्दा पहिले भाषा परीक्षा पास गर्नुपर्छ ।

मध्य पहाडी लोकमार्गको वैकल्पिक सडक आयोजना सञ्चालन

रासस म्याग्दी । पूर्व–पश्चिम जोड्ने राष्ट्रिय गौरवको मध्य पहाडी लोकमार्गको वैकल्पिक मानिएको बेनी–दरवाङ–मुना–जलजला–ढोरपाटन सडकको मार्ग खोल्न र स्तरोन्नति गर्ने आयोजना सञ्चालन भएको छ । सङ्घीय सरकारमार्फत मार्ग खोल्ने र प्रदेश सरकारले स्तरोन्नति गर्न आयोजना सञ्चालन गरेका हुन् । बेनीदेखि दरवाङ–मुना–जलजला–ढोरपाटन हुँदै पूर्वी रुकुमको टकसेरा जोड्ने सडक निर्माण भएपछि मध्य पहाडी लोकमार्गको बागलुङ खण्डभन्दा ७० किलोमिटर दुरी छोटिने म्याग्दीको धवलागिरि गाउँपालिकाका अध्यक्ष प्रेमप्रसाद पुनले बताए । ‘बेनीदेखि मुना हुँदै खोरियासम्म ५० किलोमिटर सडकको

स्तरोन्नति प्रदेश सरकारमार्फत र खोरियादेखि ढोरपाटनसम्म मार्ग खोल्ने काम सङ्घीय सरकारले सँगै अघि बढाएको छ,’ उनले भने, ‘धवलागिरि–२ खोरियामा तीन वर्षअघि पुगेको सडकलाई जलजलासँग जोड्न १९ किलोमिटर सडकको मार्ग खोल्न यस वर्ष सडक डिभिजन कार्यालय बागलुङले तीन करोड रुपैयाँको आयोजना अघि बढाएको छ ।’ पूर्वाधार कार्यालयमार्फत २४ किलोमिटर दूरीको बेनी–दरवाङ सडक कालोपत्र गर्न र ६ किलोमिटर दूरीको दरवाङ–धारापानी सडक ग्राभेल गर्न सञ्चालित आयोजना अन्तिम चरणमा पुगेको छ । गण्डकी प्रदेश सरकारले धारापानीदेखि ताकम हुँदै शिवाङ जोड्ने सडक कालोपत्र गर्न चालु आर्थिक वर्षमा २५ करोड रुपैयाँको आयोजना ठेक्का लगाउन लागेको भौतिक

निसिलढोरसम्म आठ किलोमिटर सडकले जोडिन बाँकी छ । म्याग्दीका सरोकारवालाले खोरिया पुगेको सडकलाई ढोरपाटन हुँदै पूर्वी रुकुम जोडेर मध्यपहाडी लोकमार्गको बागलुङ खण्डको वैकल्पिक मार्गका रूपमा यो सडकलाई प्रयोगमा ल्याउन लुम्बिनी प्रदेश र पूर्वी रुकुमका जनप्रतिनिधिसँग छलफल गरेका छन् । भौगोलिक रूपमा म्याग्दीको मझ्ला, मालिका र धवलागिरि गाउँपालिकाका बासिन्दा लाभान्वित हुने र दीर्घकालीन रूपमा राष्ट्रिय महत्व राख्ने सडकले धेरै वर्षको प्रयासपछि महत्व पाएको धवलागिरिका उपाध्यक्ष रेशम पुनमगरले बताए । ‘भू–बनोटको सहजता र दूरीको हिसाबले पनि मध्यमहाडी लोकमार्ग

म्याग्दीबाटै विस्तार हुनुपर्ने हो’ उनले भने, ‘पछिल्लो समय वैकल्पिक सडक बनाउन भएको पहलले सार्थकता पाउन थालेको छ ।’ सडक यातायातसँगै पर्यटन विकासका हिसाबले पनि यो मार्गको आवश्यकता देखिएको उपाध्यक्ष पुनले बताए । पश्चिम म्याग्दीको ‘लाइफ लाइन’ मानिएको यो सडक खण्डलाई अहिले निकै चासोका साथ हेरिएको छ । मध्यपहाडी लोकमार्गको वैकल्पिक मार्ग र पूर्वी रुकुमसम्म जोडिने पश्चिम म्याग्दीको लाइफ लाइन मानिएको यो सडकको बाँकी मार्ग खोल्ने, विस्तारसँगै मर्मत, स्तरोन्नति र कालोपत्रका लागि बजेटको व्यवस्थापन र योजना कार्यान्वयनमा सरोकारवालाले चासो बढेको छ ।

डिजिटल क्षेत्‍रमा प्रशस्त सम्भावना छः अर्थमन्त्री

रासस काठमाडौँ । अर्थमन्त्री डा.प्रकाशशरण महतले युवा पुस्तामा क्षमता, योग्यता, कल्पनाशीलता र समर्पणलाई सदुपयोग गर्ने माध्यमका रूपमा डिजिटल प्लेटफर्म स्थापित भएको बताएका छन् । यस क्षेत्रमा प्रशस्त सम्भावना भएको उल्लेख गर्दै उनले डिजिटल प्लेटफर्मले बिजनेसलाई मात् होइन, हरेक क्षेत्रलाई अवसर दिएको बताएका हुन् । सिआइएन युथ इन्टरपेनियर फोरम नेपाल स्टार्ट अप फेस्ट २०२३ को उद्घाटन गर्दै अर्थमन्त्री डा. महतले भने, ‘डिजिटल प्लेटफर्मले बिजनेसलाई मात् होइन, हरेक क्षेत्रलाई अवसर दिन्छ । जो उत्पादनमा लागेका छन्, उनीहरूले डिजिटल प्लेटफर्ममार्फत बजारमा सजिलै पहुँच पुर्‍याउन सक्छन् । न्यून खर्चमा आम्दानी बढाउन सक्नेछन् ।’ सरकारले आइटी नीतिलाई चालु आर्‍वको बजेटमार्फत व्यवहारिक कार्यान्वयनतर्फ लगेको उनको भनाइ छ । अर्थमन्त्री डा.

महतले भने, ‘यसमा हामीले न्यूनमात्रै कर लगाउने व्यवस्था गरेका छौँ । त्यसबाट यो व्यवसायले फड्को मार्दैछ र नेपाल बाहिर पनि शुरुआत गर्न चाहन्छ, उनीहरूका लागि पनि आफूले कमाएको आम्दानीको केही हिस्सा बाहिर लगानी गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ ।’ राज्यले दिएको यो सुविधाले आइटी बिजनेस बढाउन मद्दत पुग्ने मन्त्री डा महतले बताए । उनका अनुसार यसले बिजनेस शुरु गर्न र वृद्धि गर्न मद्दत पुग्नेछ । आउँदा दिनमा आइटी नीति अझ सहज हुने जानकारी दिँदै मन्त्री डा महतले भने, ‘नेपाली युवालाई जुन क्षेत्रमा

काम गर्ने मन छ, त्यसमा सरकारले कसरी सहजीकरण गर्ने सरकार तयार छ ।’ नेपालको आर्थिक विकासमा सूचना प्रविधि क्षेत्रले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको बताउँदै उनले भने, ‘अहिले ठूलो मात्रामा विदेश सफ्टवेयर निर्यात हुँदैछ । जसले गर्दा विभिन्न क्षेत्रको विजनेस व्यवसाय सहज हुँदैछ, लागत घट्दैछ । यसमा सरकारले सकेसम्म योगदान दिनुपर्छ ।’ यसको संस्थागत विकासमा युवा पुस्ताको महत्वपूर्ण भूमिका रहेकाले उनीहरूको पलयान रोक्न पनि थप प्रवद्र्धन गर्न जरुरी रहेको उनको कथन छ ।

रासस पाँचथर । पाँचवटा खेतमा फलेको एक सय ६८ मुरी धान जोखे काम सकिएपछि पाँचथरको फाल्गुनन्द गाउँपालिका–१ लाक्सिबुङका मकरबहादुर बम्जनको घरमा बुधबार स्थानीयवासी, जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको घुइँचो थियो । गलामा माला लगाएका मकरबहादुर अतिथिको सत्कारमै व्यस्त थिए । सबैलाई ‘एकछिन बस्न र चिया खाएर जान’ आग्रह गर्दैमा मकरबहादुरको समय बितिरहेको थियो । भान्सामा चिया र नास्ता पाक्दै थियो । मकरबहादुरको घरको आँगनमा मकैको थाङ्गो पनि बढेमानकै थियो । घर वरिपरि कोदो टन्न फलेको थियो । टिप्रे समय बिबै लागेको छ । फाल्गुनन्द–१ का वडाध्यक्ष होमप्रसाद आङदेम्बेसहित जनप्रतिनिधि र कर्मचारी सिकुवाको डिलमा बसेर ५६ वर्षीय मकरबहादुर र उनकी श्रीमती ६० वर्षीया टीकामायाको मेहनतको प्रशंसा गरिरहेका थिए । फाल्गुनन्द गाउँपालिकाले खाद्यबालीको उत्पादन बढाउन ५० मुरीभन्दा बढी धान फलाउने किसानलाई ३० हजार रुपैयाँ र एक सय मुरीभन्दा बढी धान फलाउने किसानलाई ५० हजार रुपैयाँबाट पुरस्कृत गर्ने घोषणा गरेको थियो । उक्त

घोषणापछि मकरबहादुर गाउँपालिकाको कार्यालय पुगेका थिए । उनले आफूले एक सय मुरीभन्दा बढी धान फलाएको गाउँपालिका कार्यालयमा दाबी गरे । मकरबहादुरको दाबीपछि बुधबार जनप्रतिनिधि र कर्मचारी उनको घर पुगेका हुन् । मकरबहादुरले निबु खोलाको बेंसी र घर छेउको पाखाबारीमा फलाएको धान एक सय ६८ मुरी प्रमाणित भएपछि उनी औधी खुशी भए । मकरबहादुर दम्पतीले फाल्गुनन्दका डेम्जोङ, पञ्चबहादुर चेम्जोङ र भीमबहादुर आङदेम्बेको खेतमा खेती लगाउने गरेको बताए । गत मङ्सिर ७ गते ३० मुरी धान बिक्री गरिसकेपछि मात्तै धेरै धान फलाउनेलाई पुरस्कृत गर्न लागिएको थाहा पाएका थिए । ‘वडाध्यक्षले खबर गरेपछि गत मङ्सिर १३

गते गाउँपालिकामा गएर एक सय ८५ मुरी धान फलाएको जानकारी गराएको थिएँ । मकरबहादुरले भने । विगतमा अन्नको अभावमा पाएको दुःख सम्झेर धान फलाउन कम्मर कसेर लागेको उनको भनाइ छ । ‘विसं २०५६ मा म सगोलको परिवारबाट छुट्टिँदा निकै दुःख पाएँ, दुई पाथी धान लुकाएँ । त्यतिबेला मेरो पाँचजनाको परिवार थियो’ उनले भने, ‘मेरो नाममा दुई रोपनी जग्गा छ । यसको उब्जनीले नपुगेपछि पाँचजनाको जग्गामा खेती गर्दै आएका छौँ । ३० मुरीभन्दा कम धान फल्ने कुनै खेत छैन ।’ मकरबहादुरले ती खेत बन्धकी, कुत र अधियाँमा लिएका हुन् । उनले मकैका लागि पाखो बारी

अधियाँमा लिएका छन् । किसानलाई प्रोत्साहन गर्न पुरस्कृत गर्ने गाउँपालिकाको सूचना पाएपछि मकरबहादुरले धानका खलाखलामै कर्मचारीलाई बोलाएका थिए । तर सबै धान भेला पारेर जोख्न मन लागेपछि घर छेउको खेतको खलामा सबै धान जम्मा गरे । ‘धान जम्मा गर्न सात हजार खर्च भयो । धान झारे पनि पराल दाइँ गर्न भ्याएकै छैन’ उनले भने । बम्जन दम्पतीका तीन छोरा झापाको दमकमा बसोबास गर्छन् भने तीन छोरी विवाह गरेर गइसकेका छन् । तर धान फलाउन बम्जन दम्पतीले छरछिमेकीको साथ पाइरहेका छन् । ‘दुःख नभई सुख हुँदैन रहेछ । साथीभाइले मैले भनेको टाढैनन्, नाई भन्दैनन्’, मकरबहादुरले भने । विसं २०६० सालदेखि धान खेतीमा लागिपरेको उनी बताउँछन् । पाखा खेतमा पानीको समस्या भए पनि निबु खोलाको बेंसीमा समस्या नरहेको उनले बताए । मकरबहादुर गाउँपालिकाले ५० हजार रुपैयाँ पुरस्कार दिएपछि ठूलो भैंसी किन्न सोचमा छन् । ‘गाउँपालिकाले दिएको रकमले एउटा माउ भैंसी किन्नै योजना छ’ उनले भने । बम्जन दम्पतीले लामो समयदेखि बर्षेनि एक सय मुरीभन्दा बढी धान फलाउँदै आएको स्थानीयवासीको भनाइ छ ।

मधेशदृष्टि काठमाडौँ । नेपाल सुपर लिग (एनएसएल) को प्लेअफ समीकरण पूरा भएको छ । शनिवार लिपुेश्वरको दशरथ रङ्गशालामा भएको लिग चरणको अन्तिम खेलबाट काठमाडौँ रेजर्स एफसी प्लेअफमा पुगेको हो । प्लेअफ पुग्ने अन्तिम टोली बनेको काठमाडौँले ललितपुर सिटी एफसीलाई १–० गोलले हरायो । काठमाडौँका लागि पहिलो हाफको इन्ज्युरी समयमा आन्द्रेस नियाले गरेको गोल निर्णायक बन्न पुग्यो । निकै

प्रतिस्पर्धात्मक खेलको ७५औँ मिनेटमा काठमाडौँका अमित तामाङले रेस कार्ड पाउँदै बाहिरिए भने ललितपुरले त्यसको फाइदा उठाउन सकेन । काठमाडौँको जितले ८ खेलमा १० अङ्क भएर पनि गोल अन्तरका आधारमा झापा एफसी बाहिरिएको छ । यो जितसँगै काठमाडौँ ८ खेलमा १२ अङ्कसहित तालिकाको तेस्रो स्थानमा उक्लिएको छ । यसअघि नै प्लेअफ पुगिसकेको ललितपुर यो हारले ८ खेलमा १० अङ्कसहित चौथो स्थानमा झरेको छ । ललितपुरको हारले

धनगढी एफसीलाई फाइदा भएको छ । धनगढीले ८ खेलमा १३ अङ्कसहित दोस्रो स्थानमा रहेर क्वालिफायरमा स्थान बनाएको छ । पोखरा ८ खेलमा १५ अङ्कसहित शीर्ष स्थानमा छ । एनएसएलको क्वालिफायरमा सोमबार पोखरा र धनगढीबीच खेल हुनेछ । यो खेल जिते टोली फाइनलमा पुग्नेछ । यो खेल हार्ने टोलीले फाइनल प्रवेशका लागि आउँदो बिहीबार एलिमिनेटरको विजेतासँग खेल्नेछ । एलिमिनेटरमा मझलवार ललितपुर र काठमाडौँबीच खेल हुनेछ ।

भारतमा चिसोसँगै वायु प्रदुषण बढ्यो

एएनआई नयाँदिल्ली । भारतको उत्तरी भूभागमा बाक्लो कुहिर्रो तथा वायु प्रदुषणको प्रभाव बढ्न थालेपछि राजधानी नयाँदिल्लीको आकाश र जमिनको दृश्य कमजोर बनेको छ । यहाँको तापक्रममा एक्कासी कमी देखिएको छ । भारतीय मौसम विभागका अनुसार शनिबार न्यूनतम तापक्रम १४ डिग्री सेल्सियस र पालममा १२.२ डिग्री सेल्सियस मापन गरिएको छ । नयाँदिल्लीमा चिसो बढ्दा, न्यानोको लागि आगो बाल्ने र ताप्रे गरेका दृष्यहरू देखिएका छन् । साइकल चालक तथा पैदल यात्रामा निस्किएका स्थानीयले शनिबार तापक्रममा उल्लेख्य गिरावट आइ चिसो अत्याधिक बढेको बताएका छन् । स्थानीयले शनिबार एएनआईसँगको प्रतिक्रियामा भनेका छन्, ‘चिसो अत्याधिक भएकाले पैदल यात्रा गर्न गाह्रो भइरहेको छ । कुहिर्रो तथा प्रदूषणले नियमित पैदल यात्रामा समस्या बढेको छ । प्रदुषणका कारण हुने स्वास्थ्य समस्याहरूबाट बच्न मास्क लगाएर बाहिर निस्किरहेका छौ ।’ दिल्लीको समग्र वायु गुणस्तर सूचकाङ्क गुणस्तरीय मौसम पूर्वानुमान तथा अनुसन्धान प्रणाली अनुसार शनिबार बिहान १२.२ डिग्री सेल्सियस ‘निकै खराब’ रेकर्ड गरिएको थियो । भारतको मौसम विज्ञान विभागका अनुसार बिहीबार राजधानीको न्यूनतम तापक्रम ७.८ डिग्री सेल्सियसमा रहेकै गरिएको थियो । राष्ट्रिय मौसम पूर्वानुमान एजेन्सीले यसअघि उत्तरी भारतको न्यूनतम तापक्रम आगामी तीन दिनमा २–३ डिग्री सेल्सियसले बढ्न सक्ने बताएको थियो । हरियाणामा विद्यालय

बिदा यसैबीच हरियाणा सरकारले शनिबार आगामी जनवरी १ देखि १५ सम्म सबै सरकारी तथा निजी विद्यालयहरूमा जाडो बिदा गर्ने घोषणा गरेको छ । हरियाणा मुख्यमन्त्री कार्यालयको आधिकारिक ट्वीटर अनुसार शीतलहर आउने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै यो निर्णय आएको हो । प्रशासनका अनुसार ‘बढ्दो चिसोलाई ध्यानमा राख्दै, हरियाणा सरकारले सन् २०२४ जनवरी १–१५ सम्म राज्यका सबै सरकारी र निजी विद्यालयहरूमा जाडो बिदाको घोषणा गरेको छ । यस अवधिमा सबै विद्यालयहरू बन्द रहनेछन् ।’ पञ्जाब, हरियाणा–चण्डीगढ–दिल्लीका अधिकांश भागहरूमा न्यूनतम तापक्रम ४–८ डिग्री सेल्सियसको दायरामा रेकर्ड गरिएको भारतीय मौसम विभागले जनाएको छ ।

कोभिड सङ्क्रमितको संख्या ५२ प्रतिशतले वृद्धि

एएनआई नयाँदिल्ली । पछिल्लो चार हप्तामा कोभिड–१९ का नयाँ सङ्क्रमितको संख्या ५२ प्रतिशतले वृद्धि भएको विश्व स्वास्थ्य सङ्गठन (डब्लुएचओ) ले जनाएको छ । डब्लुएचओले जारी गरेको पछिल्लो प्रेस विज्ञप्तिमा भनिएको छ, ‘पछिल्लो २८ दिनमा कोभिड सङ्क्रमितको मृत्यु संख्या आठ प्रतिशतले कमी आई विश्वभर कूल तीन हजारभन्दा बढी थप मृत्यु भएको छ । डिसेम्बर १७ सम्ममा कोभिड–१९ शुरु भएयता विश्वभर ७७ करोड २० लाखभन्दा बढी सङ्क्रमित पुष्टि भएका छन् भने करिब ७० लाख कोभिड सङ्क्रमित व्यक्तिको मृत्यु भइसकेको छ । कोभिड–१९ का एक लाख १८ हजार भन्दा बढी नयाँ अस्पताल भर्ना भएका र एक हजार छ सयभन्दा बढी नयाँ सघन

उपचार कक्ष (आईसियु) मा भर्ना भएका डब्लुएचओले जनाएको छ । डब्लुएचओले मानिसहरूलाई उपलब्ध सबै उपकरणहरू प्रयोग गरेर सङ्क्रमण र गम्भीर रोगबाट बच्न उपायहरू अपनाउन सल्लाह दिएको छ । यसमा भीडभाड, बन्द वा हावा नचल्ने ठाउँमा मास्क लगाउने, अरूबाट सुरक्षित दुरी कायम गर्ने, श्वासप्रश्वाससम्बन्धी नियम पालना गर्ने, खोद्वार र हाच्छुँ गर्दा नाक मुख छोप्रे, नियमित रूपमा हात सफा गर्ने, कुनै लक्षण देखिएमा वा कोभिड–१९ वा इन्फ्लुएन्जा भएको व्यक्तिको सम्पर्कमा आएको भए परीक्षण गर्ने जस्ता विषय समावेश छन् ।

पर्सा निकुञ्जद्वारा ६ जना जेल चलान

मधेशदृष्टि ।
वीरगंज ।
पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जले बिना अनुमति हातहतियार, भरुवा बन्दुक सहित निकुञ्जभित्र प्रवेश गर्ने र सतिसालको रुख काट्ने ६ जनालाई पुर्पक्षका लागि जेल चलान गरेको छ ।
निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत रामचन्द्र खतिवडाको इजलासले निकुञ्जको कोर क्षेत्रभित्र अनुमति बिना हातहतियार, भरुवा बन्दुक र अन्य बन्दोबस्तीको सामानसहित प्रवेश गरेको कसुरमा २ जना र सतिसालको रुख कटान गरेको अभियोगमा ४ जनालाई पुर्पक्षका लागि वीरगंज कारागार पठाएको हो ।
निकुञ्जले हेटीडा उपमहानगर वडा नम्बर १३ का तिलकबहादुर थिङ्ग र वडा नम्बर १४ कालोपानी बस्ने

राजीव घलानलाई भरुवा बन्दुक र हतियारसहित निकुञ्ज प्रवेश गरेको अभियोगमा नियन्त्रणमा लिएर पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाएको हो ।
उनीहरुलाई भरुवा बन्दुक २ थान, कलामे छर्पा (गोली), बारुद र अन्य बन्दोबस्तीका सामान निकुञ्जको टोलीले नियन्त्रणमा लिएको थियो ।
नियन्त्रणमा लिएका थिङ्ग र घलानलाई राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९, दफा २६ उपदफा (६) अनुसार धरोटी बुझाउन नसकेपछि शुक्रबार पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाइएको पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जका प्रमुख संरक्षण अधिकृत रामचन्द्र खतिवडाले बताए ।
यसैगरी पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जको सिकारीबास पोस्टबाट खटिएको कर्मचारी र नेपाली

सेनाको अर्को टोलीले अवैध रूपमा सतिश सालको रुख कटान गरिरहेको अवस्थामा ८ वटा गोलिया, ३ थान बन्दुरो, १ थान आरा, टर्चलाइट र गोलाइ नाप्रे फित्तासहित ४ जनालाई नियन्त्रणमा लिएको थियो ।
साल प्रजातिको रुखमध्ये सतिसाल सबैभन्दा मूल्यवान मानिन्छ । यो दुर्लभ वनस्पति अन्तर्गत पर्दछ ।
सतिसालको गोलाइसहित पर्साको जिराभवानी गाउँपालिका वडा नम्बर १ का सहदेव सकुल, हिरालाल मुखिया बिन, आसदेव मुखिया र जितेन्द्र मुखियालाई नियन्त्रणमा लिएर प्रमुख संरक्षण अधिकृत रामचन्द्र खतिवडाको इजलासले शुक्रबार नै पुर्पक्षका लागि थुनामा पठाउन फैसला गरेको हो ।
राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन २०२९ अनुसार ती चारजनालाईपनि वीरगन्ज कारागार पठाइएको निकुञ्जले जनाएको छ ।

पूर्वपश्चिम ब्रोडगेज रेल मार्गले गति लियो

मधेशदृष्टि
वीरगंज ।
मुआब्जालगायतका विवादले केही समय सुस्ताएको पूर्वपश्चिम ब्रोडगेज रेल मार्गको कामले गति लिएको छ । विवाद समाधानपछि बर्दीबासमा अहिले दुई चरणको रेल मार्ग निर्माणधीन छन् ।
बर्दीबास–निजगढ ७० किमी र बिजलपुरा बर्दीबास १७ किमी रेल मार्गको काम दुरत गतिमा भइरहेको छ ।
बर्दीबास–निजगढ खण्डका इन्जिनियर सुरेश साहका

अनुसार यो खण्डमा अहिले बर्दीबासदेखि रौतहटको सन्तपुरसम्म धमाधम काम भइरहेको छ । यस खण्डमा पर्ने १६ वटा प्रमुख नदीमा रेलवे पुल निर्माणको काम करिब सम्पन्न भइसकेको छ भने एक सय जति साना पुल र कल्भर्टको काम पनि पूरा भएको छ ।
ट्रयाक बेस फिलिङ कार्यसमेत युद्धस्तरमा भइरहेको उनले बताए ।
सरकारले चालु आर्थिक वर्षका लागि यस खण्डमा ८० करोड रुपियाँ बजेट विनियोजन गरेको

उनले जानकारी दिए ।
पूर्वपश्चिम रेल मार्गको अवधारणामा सन् २००८ देखि काम सुरु भए पनि डिपिआर, मुआब्जा समस्या र प्राविधिक कारणले यसअघि कामले गति लिन सकेको थिएन । विवाद समाधानपछि निर्माण कार्यले अपेक्षित गतिमा अगाडि बढेको छ । त्यस्तै मुआब्जा विवाद र जग्गा अधिग्रहणका कारण महोत्तरीको बिजलपुरामा आएर अड्केको जयनगर–जनकपुर–बर्दीबास रेलवेको काम पनि अगाडि बढेको छ ।
यस खण्डका इन्जिनियर विनोद ओझाका अनुसार अहिले नेपाल–भारत ज्वाइन्ट सर्भेले बिजलपुरा–बर्दीबास १७ किमी खण्डमा जग्गा छुट्याउने र अधिग्रहणको काम सुरु गरेको छ ।
निर्माणको चरणमा यो सबैभन्दा जटिल काम हो । भारतीय सहयोगमा बन्ने यस खण्डमा पुलपुलैसादेखि माटो भर्ने कार्य पनि सुरु गरिएको इन्जिनियर साहले बताए ।

एक लाख सहयोग गर्न जाँदा तीन लाख खर्च

मधेशदृष्टि
वीरगंज ।
सरकारी रकमको चरम दुरुपयोग गर्दै भूकम्प पीडितलाई सहयोग गर्न भन्दै बाराको परवानीपुर गाउँपालिकाको जम्बो टोली जाजरकोट पुगेको छ ।
गाउँपालिका अध्यक्ष राम क्षेत्री प्रसाद कुर्मीको नेतृत्वमा गएको गाँउपालिकाको टोलीले शुक्रबार जाजरकोटमै पुगेर भूकम्प पिडितहरुका लागि एक लाख रुपैयाँ सहयोग गरेको थियो ।
शुक्रबार जिल्ला प्रशासन कार्यालय

जाजरकोटमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी सुरेश सुनारलाई परवानीपुर गाँउपालिकाको तर्फबाट एक लाख रुपैयाँको चेक प्रदान गरिएको टोलीमा सहभागी परवानीपुर गाँउपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत प्राण मेहताले जानकारी दिए ।
प्राकृतिक विपत्ति भूकम्पबाट ठूलो जनधनको क्षति ब्यहोरेका जाजरकोटका भूकम्प पिडितहरुलाई केहि राहत होस् भनेर परवानीपुर गाँउपालिकाको तर्फबाट आर्थिक सहयोग गरिएको

टोलीमा सहभागी नेकपा एमालेका मधेश प्रदेश सदस्य उमेश गुप्ताले बताए ।
बाराबाट आर्थिक सहयोग गर्न जाजरकोट गएको टोलीमा परवानीपुर गाँउपालिकाको न्यायिक समितिका सदस्य जगदीश साह, जिन्सी शाखा प्रमुख अजय कुशवाहा र योजना शाखा प्रमुख रुपेश मण्डलकोपनि सहभागीता थियो ।
भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा प्रधानमन्त्री राहत कोष तथा सिधै जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रकम पठाउन सकिनेभए पनि बाराबाट जम्बो टोली १ लाखरुपैया लिएर जाजरकोट पुगेको विषयलाई लिएर स्थानीयले आश्चर्य प्रकट गरेका छन् ।
पीडितलाई दिने राहत रकम भन्दा जनप्रतिनिधि र कर्मचारी जाजरकोट पुग्दा ३ गुणाबढी रकम खर्च गरेको विषय अलोचित भएको छ ।
भूकम्प पीडितलाई सहयोगको नाममा गाउँपालिकाको टोली पश्चिम नेपालको भ्रमणमा निस्किएको स्थानीयको आरोप छ ।

सामाजिक रुपान्तरणको लाभ महिला बढी पाए: सभामुख

मधेशदृष्टि
जनकपुरधाम ।
मधेश प्रदेश सभाका सभामुख रामचन्द्र मण्डलले मुलुकमा भएको समाजिक रुपान्तरणको आन्दोलनको लाभ सबै भन्दा बढि महिलाहरुले पाएको बताएका छन् ।
उनले मुलुकमा भएको विभिन्न आन्दोलनबाट समावेशिता स्थापित भएको कारणले यसबाट महिलाहरुको हरेक क्षेत्रमा प्रतिनिधित्व बढेको जिकिर गरे ।
उनले महिलाहरु न्याय क्षेत्रमा समेत प्रवेश पाएको जिकिर गरे ।
मण्डलले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रले महिलालाई आज

‘न्यायको न्यायधिश महिला हो । किनकी महिला बिना संसार अथुरो छ । समाजलाई समृद्ध बनाउन बिना सम्भव नभएकोले आजको परिवेशनमा महिला न्यायाधीश हो ।’ हरेक स्थानीय तहमा ३३ प्रतिशतको आरक्षण, न्यायिक समितिको नेतृत्व महिलाले गर्नु, प्रदेश र प्रतिनिधिसभामा महिलाको आरक्षण हुनु उत्पिडन अन्त्य हुनुको उदाहरण रहेको मण्डलको भनाई थियो ।
महिला नेतृत्व र समानताका लागि शिक्षामा समानता र नेतृत्वमा न्याय जरुरी रहेको बताउँदै बिना आन्दोलन

राजनैतिक, समाजिक, आर्थिक र सांस्कृति रुपान्तरण सम्भव नरहेको सभामुख मण्डलको भनाई थियो ।
उनले भने, ‘महिला महिलाको लिडर मातै बन्ने होईन, वरु सम्पुर्ण राज्य व्यवस्थाको लिडर बन्न सक्नुपर्छ । त्यसपछि मात्र समग्र नेता बन्न सक्छ । अन्यथा महिलाको मातै लिडरमा मातै सिमिति हुन्छ ।’
‘पुट्टा नेतामा हुनुपर्ने समावेशिता, एकता र दुरदर्शिता लिडरको मुख्य भुमिकालाई लिएर हिडे मात्र नेता भईन्छ, अन्यथा महिलाको

नेतामा मात्र सिमिति हुन्छ’ मण्डलले भने ।
उनले दिनको अस्तित्व रात बिना र रातको अस्तित्व दिन बिना हुन नसक्ने भएकोले महिला बिना पुरुष र पुरुष बिना महिलाको कुनै अस्तित्व छैन ।
महिला वा पुरुषको निषेध गरेर समाजक बन्दैन् त्यसैले महिला र पुरुष मिलेर समाज रुपान्तरणको अभियानमा लाग्नुपर्छ ।
मधेश प्रदेश स्तरीय महिलावादी महिला मञ्च २०८० की अध्यक्ष श्यामा महतोको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा सभामुख मण्डलले समाजलाई समृद्ध बनाउन

महिलाको अनिवार्यता र पुरुषको सक्रियता आवश्यक भएको बताए ।
उनले भने, ‘संघीयत लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक व्यवस्थामा संघीय समानता र न्यायको वकालत धेरैलाई मन नपरेकोले व्यवस्था विरोध भैरहेपनि हामीले त्यसलाई चिर्न जरुरी रहको बताए ।’
कार्यक्रममा प्रदेश सांसद, महिला मानव अधिकारकर्मी, प्रदेशका विभिन्न पालिकाका महिला मेयर तथा उपमेयर, वडाध्यक्ष, वडासदस्य सहित विद्यार्थीहरुको सहभागिता रहेको छ ।

प्रो क्लब क्रिकेटमा पर्सा–११ र पुलिसको जित

मधेशदृष्टि
वीरगंज ।
दोस्रो संस्करणको प्रो क्लब क्रिकेट च्याम्पियनसिप टी–ट्वान्टी प्रतियोगितामा पर्सा–११ विजयी भएको छ ।
वीरगंजको नारायणी रंगशालामा जारी प्रतियोगितामा पर्सा–११ ले वन्डर क्लब नोयडालाई ५ विकेटले पराजित गर्दै लगातार दोस्रो जित निकालेको छ ।
जितसँगै पर्साले दुई खेलमा चार अंक जोडेको छ । लगातार दोस्रो खेलमा पराजित नोयडा अंकविहित छ ।
शनिबार नोयडाले प्रस्तुत गरेको १ सय २ रनको लक्ष्य पार्साले १९.२ ओभरमा पाँच विकेट गुमाउँदै पूरा गर्यो ।
पार्साका लागि पवन सराफले अविजित २७, अनिल शाह र हामिस अन्सारीले समान २१ र इमरान शेखले १४ रन बनाए ।
नोयडाका लागि सञ्जिव चतुर्वेदीले दुई तथा दिवस रावत र कप्तान हर्षित सेधीले समान एक विकेट लिए ।
त्यसअघि टस जितेर ब्याटिङ रोजेको नोयडाले १९.५ ओभरमा सबै विकेट गुमाउँदै १ सय १ रनको योगफल तयार पारेको थियो ।
नोयडाका लागि अलिफ्त गुताले १९, हर्षित सेधीले १८, तरुन विष्टले १५ रतिक अरोराले १४

रन बनाए ।
पर्साका लागि सङ्फुल्लाह अन्सारी र कप्तान सन्दीप लामिछानेले समान दुई तथा पवन सराफ, रुपेश सिंह र रन्जित कुमारले समान एक विकेट लिए ।
पहिलो खेलमा पर्सा–११ ले भारतको युपी–११ लाई एक विकेटले पराजित गरेको थियो ।
यसैबीच प्रतियोगिता अन्तरगत शनिबारको पहिलो खेलमा नेपालपुलिस क्लबले पहिलो जितहातपारेको हो ।
नारायणी रङ्गशालामा भएको खेलमाभारतको युपी–११ लाई ६ विकेटले पराजितगर्दै पुलिसले पहिलो जितहातपारेको हो ।
यो जितसँगै पुलिसले दुई अङ्क बढेको छ ।
टस जितेर पुलिसले पहिले फिल्डिङ राजेपछि ब्याटिङमा उत्रेको युपी–११ ले निर्धारित २० ओभरमा सातविकेट गुमाएर ८८ रनको योगफल जोडेको थियो ।
युपी–११ का लागिगिल्खिलप्रताप २४, जयदीप सिंहले १७, सुभमचौधरीले १५, भीमशर्मा ११ तथामन्थन प्रसादले १० रनको योगदानदिए ।
युपी–११कतीनजना खेलाडी रन आउट भएका थिए ।
भारतको युपी–११लाई कम स्कोरमा

रोक्नपुलिसका सागर ढकाल र रंसिदुखानले समान २÷२ विकेट हातपारे ।
जबाफी ब्याटिङमा उत्रेको पुलिसले १४ दशमलव २ ओभरमा ४ विकेट गुमाएर लक्ष्य भेटायो ।
पुलिसकालगिशाङ्कर राणाले अविजित ३१ रनको योगदानदिए भने कप्तानआसिफ शेखले २३ तथादिलीपनाथले २१ रनको महत्वपूर्णपारी खेले ।
पुलिसका सुनिल धमला ७ तथाअर्जुन साउदशून्य रनमा आउट भए ।
भारतको युपी–११ का शाहनशा अहमदले २ विकेट लिए भने भीमशर्मा र असि अन्सारीले समान १÷१ विकेट हातपारे ।
खेलको प्लेयर अफ द म्याचपुलिसकाशाङ्कर राणा घोषित भए ।
प्रतियोगितामा तीन विभागीय टोली आर्मी, पुलिस र एपिएफसहित पर्सा–११ तथा भारतको युपी–११ र वन्डर्स क्लब नोयडा सहभागी छन् ।
सिंगल राउन्ड रोबिनको खेलपछि शीर्ष चार टोली सेमिफाइनलमा प्रवेश गर्नेछन् ।
लिगमा पहिलो र चौथो हुनेबीच पहिलो सेमिफाइनल हुनेछ भने दोस्रो र तेस्रो हुने टोलीबीच दोस्रो सेमिफाइनल हुनेछ ।
प्रतियोगितायही पुस १४ गतेसम्म सञ्चालनहुनेछ ।

प्लेअफ दौडबाट बाहिरियो वीरगंज

मधेशदृष्टि
वीरगंज ।
नेपाल सुपर लिग (एनएसएल) फुटबलमा बुटवल युनाइटेड एफसीसँग वीरगंज युनाइटेड पराजित भएको छ ।
एफसीसँग पराजित भएसँगै वीरगंज युनाइटेड नेपाल सुपर लिग (एनएसएल)को प्ले अफमा पुग्न असफल भएको हो ।
शनिवार लिपुेश्वरको दशरथ रङ्गशालामा भएको खेलमा बुटवलले वीरगंजलाई १–० गोलले

हरायो ।
खेलको इन्जुरी समयमा बुटवलका चन्दन दासले गोल गर्दै बुटवलले सान्त्वना जित निकाल्यो ।
प्लेअफमा पुग्न वीरगंजलाई यो खेल जित्नैपर्ने थियो तर हारेर प्रतियोगिताबाट बाहिरियो ।
लिगको आफ्नो अन्तिम खेलमा जितसँगै बुटवल १० अंकका साथ पाँचौं स्थानमा उक्लिएको छ ।
हारसँगै वीरगंज ८ अंकसहित आठौं स्थानमा रह्यो ।

मोबाइलबाटै
मधेशदृष्टि
पढ्नका लागि
स्वयान गर्नुहोस्

मधेशदृष्टिका प्रिय पाठक, तपाईं इन्टरनेटको पहुँचमा हुनुहुन्छ भने बिहान ५ बजे नै मधेशदृष्टि इन्टरनेटमा पढ्न सक्नुहुनेछ ।
मधेशदृष्टिको पिडिएफ तपाईंका लागि www.emadheshdristi.com मा बिहान ५ नबज्दै उपलब्ध छ ।